

ZAKON O UNUTRAŠNJIM POSLOVIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se unutrašnji poslovi, policijski poslovi, organizacija, nadležnost, ovlaštenja i dužnosti zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, kao i druga pitanja od značaja za unutrašnje poslove.

Pojam i vrste unutrašnjih poslova

Član 2

Unutrašnji poslovi su zakonom utvrđeni poslovi državne uprave koje obavlja Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo), čijim se obavljanjem ostvaruje zaštita bezbjednosti i imovine građana, kao i drugi poslovi kojim se ostvaruju prava i slobode građana i sa njima povezani poslovi iz utvrđenog djelokruga i nadležnosti ministarstva.

Unutrašnji poslovi u smislu ovog zakona su: policijski poslovi, upravni unutrašnji poslovi i drugi poslovi iz nadležnosti ministarstva.

Policijske poslove vrši organ u sastavu ministarstva (u daljem tekstu: Policija).

Drugi poslovi iz utvrđenog djelokruga i nadležnosti ministarstva u smislu stava 1 ovog člana, a čiji je cilj stvaranje uslova rada policije su:

1) upravljanje i razvoj ljudskih resursa, uključujući planiranje i utvrđivanje potreba za prijemom u policiju, sprovođenje postupka prijema, napredovanja, ocjenjivanje rada i učinkovitosti, nagrađivanje i kontinuirano obrazovanje policijskih službenika, planiranje i utvrđivanje strategije obrazovanja policijskih službenika **koju sprovodi organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu za rad u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja**, te obavljanje i drugih poslove u vezi sa radnopravnim statusom policijskih službenika;

2) donošenje i sprovođenje planova o izgradnji i korišćenju informacionog, radiokomunikacionog, telekomunikacionog i sigurnosno - zaštićenog kriptološkog sastava za potrebe policije;

3) utvrđivanje potrebe i nabavljanje tehničkih i materijalnih sredstva za rad policije;

4) izrada tekstova nacrtu zakona, podzakonskih akata, strategija i analiza koji se odnose na policijske poslove;

5) briga o sigurnosti, zdravlju i zaštiti policijskih službenika pri obavljanju službenih poslova i o dostojanstvu policijske službe;

6) organizovanje i sprovođenje unutrašnje kontrole;

7) organizovanje i sprovođenje kontrole i nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada policijskih službenika u skladu sa zakonom kojim se uređuju poslovi državne uprave;

8) organizovanje međunarodne saradnje policije i obavljanje poslova vezanih za evropske integracije i upućivanje policijskih službenika na rad u inostranstvo;

9) donošenje planova o korišćenju materijalnih i finansijskih sredstava i nadzor nad njihovim sprovođenjem;

10) drugi poslovi u vezi sa podrškom operativnim aktivnostima policije; i

11) drugi poslovi propisani zakonom.

Ministarstvo obezbjeđuje organizacione pretpostavke za rad Policije, u skladu sa usvojenim javnim politikama i strateškim aktima Skupštine i Vlade, a naročito za jačanje povjerenja između javnosti i Policije, za razvoj policijske etike i profesionalizma, kao i za sprječavanje i suzbijanje korupcije u Policiji.

Ministarstvo obezbjeđuje pretpostavke za operativnu nezavisnost Policije.

Policija je operativno nezavisna od ministarstva i drugih organa uprave u obavljanju policijskih poslova i drugih zakonom određenih poslova za koje je policija odgovorna.

Sprječavanje diskriminacije

Član 3

Zaposleni u ministarstvu i Policiji dužni su da jednako postupaju prema svima bez obzira na njihovu rasnu, polnu ili nacionalnu pripadnost, njihove različitosti koji proističu iz društvenog porijekla, rođenja, vjeroispovjesti, političkog ili drugog uvjerenja ili opredjeljenja, roda i rodnog identiteta, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Zaposleni u ministarstvu

Član 4

Zaposleni u Ministarstvu su policijski službenici i državni službenici i namještenici.

Policijski službenici su lica koja obavljaju policijske poslove i primjenjuju policijska ovlašćenja, lica na posebnim dužnostima koja obavljaju druge unutrašnje poslove u neposrednoj vezi sa policijskim poslovima. kao i direktor Policije (u daljem tekstu: direktor) i pomoćnici direktora.

Pripravnik u Policiji je lice koje, bez radnog iskustva, prvi put zasniva radni odnos u Policiji u određenom nivou kvalifikacije obrazovanja, radi osposobljavanja za samostalno obavljanje policijskih poslova.

Pripravnik u Policiji u toku osposobljavanja iz stava 3 ovog člana ne može da primjenjuje policijska ovlašćenja.

Lice koje se obrazuje za obavljanje policijskih poslova je polaznik osnovnog policijskog obrazovanja za zanimanje policajac.

Pružanje stručne pomoći

Član 5

Ministarstvo, u okviru svoje nadležnosti, pruža stručnu pomoć građanima, pravnim licima i drugim državnim organima, u ostvarivanju njihovih prava i obaveza, zaštite života, lične bezbjednosti građana i imovine.

Građani, pravna lica i državni organi dužni su da omoguće nesmetano vršenje unutrašnjih poslova.

Obavještanje javnosti

Član 6

Ministarstvo obavještava javnost o obavljanju unutrašnjih poslova, kada je to u interesu građana Crne Gore i njihove bezbjednosti.

Obavještenja iz stava 1 ovog člana, koja sadrže lične podatke, dostavljaju se u skladu sa posebnim zakonom.

Dan unutrašnjih poslova

Član 7

Dan unutrašnjih poslova je 02. oktobar.

Organizacija Policije

Član 8

Poslovi iz djelokruga Policije obavljaju se u okviru sektora, odsjeka, odjeljenja, jedinica, jedinica posebne namjene i centara.

Radi neposrednog obavljanja policijskih poslova osnivaju se:

- 1) centri bezbjednosti;
- 2) odjeljenja bezbjednosti;
- 3) stanice policije.

Pored organizacionih jedinica iz st. 1 i 2 ovog člana, mogu se osnovati i druge organizacione jedinice u skladu sa potrebama Policije.

Jedinice posebne namjene

Član 9

U skladu sa potrebama Policije mogu se osnovati jedinice posebne namjene.

Vrste uniformi, opremu, sredstva i naoružanje jedinica posebne namjene propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Nadležnost ministra

Član 10

Pored prava i dužnosti utvrđenih propisom kojim se uređuje rad državne uprave ministar unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar), u skladu sa odredbama ovog zakona, može da zahtijeva posebne izveštaje u vezi sa radom Policije i drugih organizacionih jedinica Ministarstva.

Shodna primjena propisa

Član 11

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu, koja nijesu uređena ovim zakonom i propisima o državnim službenicima i namještenicima, primjenjuju se opšti propisi o radu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 12

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. POLICIJSKI POSLOVI

Direktor policije

Član 13

Za direktora može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

- da ima 10 godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom, od kojih najmanje pet godina na rukovodećim radnim mjestima odnosno na drugim odgovarajućim

poslovima koji zahtjevaju samostalnost u radu u Policiji, sudu, državnom tužilaštvu ili Agenciji za nacionalnu bezbjednost; i

- da ispunjava uslove za glavnog policijskog inspektora ili glavnog policijskog savjetnika u skladu sa ovim zakonom.

Direktora, na osnovu javnog konkursa, imenuje i razrješava Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog ministra nadležnog za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: ministar).

Prijedlog za imenovanje direktora Vlada dostavlja Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), radi davanja mišljenja.

Direktor za svoj rad i rad policije odgovara ministru i Vladi.

Razrješenje i prestanak mandata direktora sprovodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

U slučaju razrješenja direktora prije isteka vremena na koji je imenovan ili u slučaju sprječenosti direktora da iz bilo kojih drugih razloga stalno ili na duži rok obavlja svoju dužnost, ministar će uz prethodnu saglasnost Vlade odrediti jednog od pomoćnika direktora da obavlja poslove direktora, najduže na period od šest mjeseci.

Direktor ne može biti član političke partije, niti politički djelovati.

Pomoćnik direktora

Član 14

Direktor može imati jednog ili više pomoćnika koje, na njegov prijedlog, postavlja ministar.

Pomoćnik direktora, pored opštih uslova propisanih zakonom, mora ispunjavati i posebne uslove iz člana 13 stav 1 ovog zakona.

Lice iz stava 2 ovog člana bira se na osnovu javnog konkursa.

Pomoćnik direktora ne može biti član političke partije, niti politički djelovati.

Razrješenje i prestanak mandata pomoćnika direktora sprovodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Pomoćnik direktora ne može biti član političke partije niti politički djelovati.

Pojam i vrste policijskih poslova

Član 15

Policijski poslovi, u smislu ovog zakona su:

- 1) zaštita bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava;
- 2) zaštita imovine;
- 3) sprječavanje vršenja i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja;
- 4) pronalaženje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima;
- 5) upravljanje vođeno obavještajnim radom;
- 6) održavanje javnog reda i mira;
- 7) obezbjeđivanje javnih okupljanja građana visokog bezbjednosnog rizika;
- 8) obezbjeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora;
- 9) inspekcijски nadzor;
- 10) kontrola bezbjednosti u saobraćaju;
- 11) granična kontrola;
- 12) kontrola kretanja i boravka stranaca u slučajevima određenim zakonom;
- 13) obezbjeđenje uslova za izvršenje zadržavanja lica,

14) čuvanje i skladištenje privremeno oduzetih predmeta u krivičnom i prekršajnom postupku; i

15) drugi poslovi propisani zakonom.

Policijski poslovi obavljaju se primjenom policijskih ovlaštenja.

Policija u zajednici

Član 16

Policija razvija saradnju i partnerstvo sa građanima i drugim subjektima zajednice u cilju obavljanja policijskih poslova i rješavanja lokalnih bezbjednosnih prioriteta i koordinira zajedničke interese i potrebu stvaranja povoljnog bezbjednosnog ambijenta u zajednici, odnosno izgradnje demokratskog društva.

Policija pruža podršku u radu savjetodavnih tijela u okviru jedinica lokalne samouprave za razvoj prevencije kriminala i ostvarivanje drugih bezbjednosnih potreba zajednice.

Policija razvija profesionalne kapacitete, kompetencije i etiku policijskih službenika za društveno odgovorno djelovanje policijske službe, uz puno poštovanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda i zaštitu svih ranjivih grupa.

Radi razvijanja saradnje i partnerstva u smislu stava 1 ovog člana, rukovodilac organizacione jedinice Policije obrazovane na teritoriji jedinice lokalne samouprave dostavlja skupštini opštine izvještaje o stanju bezbednosti na teritoriji opštine, najmanje jednom godišnje.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana, ne sadrži podatke o krivičnim i prekršajnim postupcima koji su u toku.

Načela obavljanja policijskih poslova

Član 17

Obavljanje policijskih poslova zasniva se na načelima demokratije, zakonitosti, profesionalizma, depolitizacije, saradnje, srazmjernosti u primjeni ovlaštenja, efikasnosti, nepristrasnosti, nediskriminacije, blagovremenosti, integriteta i hijerarhijske podređenosti.

U obavljanju policijskih poslova mogu se primjenjivati samo sredstva prinude, koja su propisana zakonom i kojima se cilj postiže sa najmanje štetnih posljedica.

Državni i međunarodni standardi policijskog postupanja

Član 18

Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Policijski službenici se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito onih koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose se na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju pri izvršavanju policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći nastradalim licima, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja, primjenu modela upravljanja vođenog obavještajnim radom i suprostavljanje svakom obliku korupcije.

Cilj obavljanja policijskih poslova

Član 19

Policijski poslovi obavljaju se sa ciljem da se obezbijedi jednaka zaštita bezbjednosti, prava i sloboda, primjeni zakon i obezbijedi vladavinu prava.

Obavljanje policijskih poslova van dužnosti

Član 20

Policijski službenik dužan je da obavlja policijske poslove i van radnog vremena, odnosno da pruži pomoć svakom licu koje se nalazi u opasnosti, spriječiti radnje koje mogu da naruše javni red i mir ili ugroze bezbjednost lica i imovine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana policijski službenik postupiće u zavisnosti od procjene i stepena ugroženosti bezbjednosti lica i imovine.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana ostvaruje sva prava iz radnog odnosa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana policijski službenik će bez odlaganja, o primijenjenim policijskim ovlaštenjima, kao i razlozima zbog kojih ih nije primijenio, obavijestiti neposrednog rukovodioca organizacione jedinice Policije u koju je raspoređen.

Saradnja sa službama bezbjednosti

Član 21

Ministarstvo neposredno saraduje sa službama bezbjednosti kroz razmjenu informacija i tehničku saradnju, u skladu sa zakonom.

Odnos između Policije, državnog tužioca i suda

Član 22

Policija u izviđaju i krivičnom postupku primenjuje policijska ovlaštenja utvrđena propisom kojim se uređuje krivični postupak i postupa po nalogu i zahtjevima državnog tužioca i suda.

U prekršajnom postupku Policija postupa i po nalogu suda za prekršaje.

Saradnja sa građanima

Član 23

Ministarstvo saraduje neposredno sa građanima koji pruže pomoć u obavljanju policijskih poslova.

Građanin koji, samostalno ili na zahtjev policijskog službenika, prilikom neposrednog pružanja pomoći policijskom službeniku na mjestu događaja bude povrijeđen ili oboli, pa zbog toga odsustvuje sa rada, odnosno postane nesposoban za rad, ima prava iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja pod uslovima utvrđenim za policijskog službenika.

Troškove zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja iz stava 2 ovog člana, snosi Ministarstvo.

Ako u pružanju pomoći u obavljanju policijskih poslova građanin izgubi život njegova porodica ima sva prava iz penzijskog osiguranja kao porodica policijskog službenika koji je izgubio život u vršenju ili povodom vršenja policijskih poslova.

Građanin koji prilikom pružanja pomoći u obavljanju policijskih poslova pretrpi štetu, ima u skladu sa zakonom pravo na naknadu materijalne štete koju je pretrpeo zbog pružanja pomoći.

Ako se protiv građanina povodom pomoći koju je pružio u obavljanju policijskih poslova vodi krivični ili prekršajni postupak u vezi sa pružanjem pomoći, Ministarstvo je dužno da mu obezbijedi pravnu i drugu neophodnu pomoć u vezi sa vođenjem postupka.

Ministarstvo odgovara za štetu koju građanin nanese trećim licima prilikom pružanja pomoći u obavljanju policijskih poslova u skladu sa zakonom.

Ponašanje i međuljudski odnosi

Član 24

Policijski službenik i drugi zaposleni dužni su na radu i van rada da se ponašaju tako da ne štete ugledu Ministarstva.

Bliži način ponašanja, kao i lični izgled policijskih službenika propisuje Ministarstvo.

Kodeks policijske etike

Član 25

Kodeks policijske etike predstavlja skup načela o etičkom postupanju policijskih službenika koji se temelji na međunarodnim standardima, a čiji je cilj očuvanje, afirmacija i unapređenje dostojanstva i ugleda policijskih službenika i jačanje povjerenja građana u rad policije.

Kodeks iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Etički odbor

Član 26

Primjenu Kodeksa iz člana 25 ovog zakona vrši Etički odbor .

Etički odbor ima sedam članova, od kojih su tri policijski službenici, jedan predstavnik sindikata , dva predstavnika Ministarstva i jedan predstavnik civilnog sektora.

Predsjednika i članove Etičkog odbora imenuje ministar na period od dvije godine.

Etički odbor raspravlja i odlučuje po podnijetim zahtjevima građana, policijskih službenika i na osnovu sopstvenih saznanja.

Etički odbor može da traži neophodne informacije od policije, drugih državnih organa, građana i drugih subjekata koji imaju informacije vezane za predmetnu spornu situaciju.

Etički odbor može po službenoj dužnosti da pribavlja podatke o činjenicama od državnih organa koji vode službene evidencije, i da predlaže pokretanje disciplinskog postupka.

Godišnji izvještaj o radu sa preporukama, Etički odbor dostavlja ministru do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Bliži način rada i odlučivanja Etičkog odbora propisuje Ministarstvo.

Pravo na pritužbu

Član 27

Fizičko i pravno lice ima pravo da podnese pritužbu na rad policijskog službenika kad smatra da je policijski službenik u vršenju policijskih poslova povrijedio neko njegovo pravo ili mu nanio štetu, u roku od tri mjeseca od dana kada je nastala šteta, odnosno povrijeđeno neko njegovo pravo ili sloboda.

Policija je dužna da podnosiocu pritužbe dostavi pisani odgovor, u roku od 30 dana od dana prijema pritužbe.

Podnosiocu pritužbe omogućiće se učešće u postupku provjere i utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa pritužbom.

Podnosilac pritužbe može, ukoliko nije zadovoljan odgovorom iz stava 2 ovog člana ili ne dobije odgovor u roku iz stava 2 ovog člana, podnijeti žalbu organizacionoj jedinici Ministarstva nadležnoj za poslove unutrašnje kontrole, u roku od 15 dana od dana prijema odgovora, odnosno od dana isteka roka za davanje odgovora.

Organizaciona jedinica iz stava 4 ovog člana, dužna je da odluči o žalbi podnosioca u roku od 30 dana, od dana prijema žalbe.

Način postupanja po pritužbama iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Pravo na sudsku zaštitu i naknadu štete

Član 28

Lice koje smatra da su mu vršenjem policijskih poslova povrijeđene slobode i prava ili mu je nanijeta šteta ima pravo na sudsku zaštitu i naknadu štete.

Pomoć u izvršenjima

Član 29

Policijski službenici, u skladu sa zakonom, pružaju pomoć državnim organima, organima državne uprave i organima lokalne samouprave i u postupku izvršenja njihovih odluka, ako se u tom postupku očekuje ili pruža fizički otpor.

Uslove i način pružanja pomoći iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Vozila, plovila, naoružanje i posebna oprema

Član 30

Radi vršenja zakonom utvrđenih poslova, policija upotrebljava vozila, plovila, naoružanje i posebnu opremu.

Boju i oznake vozila i plovila, naoružanje i posebnu opremu koji se upotrebljavaju za vršenje policijskih poslova, utvrđuje Vlada.

Fizička i pravna lica ne mogu koristiti kombinaciju boja i oznaka vozila i plovila koja je istovjetna ili slična bojama i oznakama iz stava 2 ovog člana.

Objekti

Član 31

Radi vršenja zakonom utvrđenih poslova, policija koristi objekte i pripadajuće zemljište, u skladu sa zakonom.

Prostorije Policije za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica

Član 32

Prostorije Policije namijenjene za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica moraju ispunjavati neophodne higijensko-tehničke uslove, a naročito u pogledu kubature vazduha, minimalne površine, osvjjetljenja i provjetravanja.

Uslovi koje moraju ispunjavati prostorije za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Obezbjeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora

Član 33

Određivanje ličnosti, objekata i prostora iz člana 15 stav 1 tačka 8 ovog zakona, čiju zaštitu vrši Policija, način obezbjeđivanja, kao i druga pitanja od značaja za obezbjeđivanje ličnosti, objekata i prostora, utvrđuje Vlada.

Radi obezbjeđivanja objekata i prostora Policija može, uz obrazloženi zahtjev, tražiti podatke iz kaznene evidencije od organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde) za lica koja treba da se angažuju na izvođenju radova u šticeenom objektu i prostoru.

Podatke iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo pravde dužno je da dostavi u roku koji ne može biti duži od tri dana.

Ukoliko se, na osnovu dobijenih podataka, procijeni da bi bilo ugroženo obezbjeđivanje objekta i prostora Policija može licima iz stava 2 ovog člana zabraniti pristup i izvođenje radova.

III. POLICIJSKA OVLAŠĆENJA I DUŽNOSTI

1. Opšta pravila

Vrste policijskih ovlašćenja

Član 34

U cilju obavljanja policijskih poslova policijski službenici imaju policijska ovlašćenja utvrđena ovim i drugim zakonom.

Policijska ovlašćenja u smislu ovog zakona, su:

- 1) prikupljanje i obrada ličnih i drugih podataka;
- 2) utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta;
- 3) pozivanje;
- 4) privođenje;
- 5) privremeno ograničenje slobode kretanja;
- 6) davanje upozorenja;
- 7) izdavanje naređenja;
- 8) upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze;
- 9) utvrđivanje prisustva alkohola i psihoaktivnih supstanci;
- 10) privremeno oduzimanje predmeta;
- 11) zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava;
- 12) javno obećanje nagrade;
- 13) snimanje na javnom mjestu;
- 14) upotreba sredstva prinude;
- 15) sprovođenje specijalnih policijskih radnji;
- 16) pripreme radnje za sprovođenje određenih mjera tajnog nadzora koje predlaže Policija;
- 17) mjere za otklanjanje neposredne opasnosti.

Zaštita oštećenih krivičnim djelom i drugih lica

Član 35

Policija će, ako i dok za to postoje opravdani razlozi, preduzimanjem odgovarajućih mjera zaštititi oštećenog i drugo lice koje je dalo ili može dati podatke važne za krivični postupak ili

lice koje je sa navedenim licima u vezi, ako im prijete opasnost od učinioca krivičnog dela ili drugih lica.

Mjere iz stava 1 ovog člana, preduzimaju se na način da se u potpunosti štiti povjerljivost identiteta oštećenog i drugih lica.

Uslovi za primjenu policijskih ovlašćenja

Član 36

Policijska ovlašćenja primjenjuju policijski službenici.

Policijska ovlašćenja se mogu primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik je dužan da procijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i odgovoran je za tu procjenu.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po:

- 1) sopstvenoj inicijativi;
- 2) nalogu suda ili državnog tužioca;
- 3) naredjenju nadređenog službenika, u skladu sa zakonom.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje ima pravo da, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava ili odlaže izvršenje policijskog zadatka, bude upoznato sa razlozima za preduzimanje policijskog ovlašćenja, ukaže na okolnosti koje smatra bitnim u vezi sa tim i bude upoznato sa identitetom policijskog službenika.

Omogućavanje medicinske pomoći

Član 37

Policijski službenik će omogućiti pružanje medicinske pomoći od strane zdravstvene ustanove kada to zahtjeva lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje.

Postupanje Policije u stanju povećanog rizika

Član 38

Ukoliko okolnosti ukazuju da bi moglo da dođe do povećanja rizika po bezbjednost odnosno ugrožavanja bezbjednosti ljudi ili imovine u većem obimu, koji zahtijevaju djelimičnu ili punu pripravnost policijskih službenika i angažovanje određenih tehničkih sredstava i opreme na dijelu teritorije države, direktor na predlog pomoćnika direktora, nalaže izvršavanje zadataka primjerene nastalim okolnostima.

O datom nalogu iz stava 1 ovog člana i preduzetim mjerama direktor obavještava ministra.

Obaveza čuvanja podataka

Član 39

Policijski službenik dužan je da čuva podatke do kojih je došao tokom obavljanja policijskih poslova ili povodom obavljanja policijskih poslova, u skladu sa zakonom.

Obaveza čuvanja podataka traje i nakon prestanka službe u Ministarstvu.

Ministar ili lice koje on ovlasti može policijskog službenika osloboditi obaveze čuvanja podataka u cilju vođenja sudskog ili upravnog postupka, ako se radi o podacima bez kojih u tom postupku nije moguće utvrditi činjenično stanje i donijeti zakonitu odluku.

Izvršavanje naređenja

Član 40

Policijski službenik dužan je da izvrši sva naređenja neposrednog rukovodioca izdata radi obavljanja policijskih poslova, osim onih kojima se naređuje izvršenje radnje koja predstavlja krivično djelo.

Ako naređenje smatra nezakonitim iz drugih razloga, policijski službenik ima pravo da o tome izvijesti neposredno višeg rukovodioca.

Bezbjednosne provjere

Član 41

Bezbjednosna provjera predstavlja skup mjera i radnji kojima se utvrđuje postojanje ili nepostojanje bezbjednosne smetnje.

Bezbjednosna smetnja je podatak ili činjenica koja se utvrđuje u toku bezbjednosne provjere:

- 1) **prilikom prijema u radni odnos;**
- 2) **tokom rada u Policiji;**
- 3) **prilikom prijema na stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za potrebe Policije.**

Bezbjednosnom smetnjom u smislu stava 2 ovog člana smatra se i činjenica da:

- 1) je lice pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, osim za krivična djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine, ukoliko nije brisana iz evidencije;
- 2) je lice pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo ugrožavanja saobraćaja na putevima učinjeno pod dejstvom alkohola, droge ili drugih psihoaktivnih materija;
- 3) je lice registrovano u evidenciji uživaoca alkohola i opojnih droga;
- 4) lice ima veze ili održava veze sa licima koja neovlašćeno prikupljaju podatke, teroristima, saboterima, članovima organizovanih kriminalnih grupa za koja se osnovano sumnja da pripadaju takvim grupama;
- 5) je lice kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja, nasilničko ponašanje ili izazivanje težih sukoba u svojoj radnoj i životnoj sredini;
- 6) lice prikriva ili daje netačne podatke o sebi i članovima porodice.

Podaci prikupljeni za svrhu vršenja bezbjednosne provjere predstavljaju tajni podatak, čiji se stepen tajnosti određuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Način i postupak vršenja bezbjednosnih provjera

Član 42

Bezbjednosna provjera se vrši na sljedeći način:

- 1) provjerom podataka koje je lice nad kojim se vrši bezbjednosna provjera unijelo u Upitnik o identifikacionim podacima;
- 2) neposrednim razgovorom sa licem koje se provjerava;
- 3) uvidom u službene evidencije i zbirke podataka koje vode nadležni organi;
- 4) neposrednim razgovorima sa drugim osobama po procjeni policijskog službenika koji vrši provjeru;
- 5) primjenom sredstava i metoda propisanih zakonom, za koje nije potrebno odobrenje suda.

Upitnik iz stava 1 tačka 1 ovog člana, sadrži sljedeće podatke:

- 1) lično ime, uključujući i prethodno ime;

- 2) jedinstveni matični broj;
 - 3) datum i mjesto rođenja;
 - 4) državljanstvo, uključujući podatke o prethodnom i dvojnem državljanstvu;
 - 5) prebivalište i boravište;
 - 6) prethodni boravci u inostranstvu u trajanju od najmanje tri mjeseca;
 - 7) bračni status i broj djece;
 - 8) obrazovanje i zanimanje;
 - 9) podaci u vezi sa izvršenjem vojne obaveze;
 - 10) podaci o stručnom, odnosno profesionalnom usavršavanju u Crnoj Gori i inostranstvu;
 - 11) podaci o sadašnjem i prethodnim zaposlenjima;
 - 12) informacije o navikama, sklonostima i ponašanju;
 - 13) podaci o osuđivanosti i krivičnim postupcima koji su u toku;
 - 14) podaci o korišćenju alkoholnih pića i opojnih droga;
 - 15) medicinski podaci u vezi sa bolestima zavisnosti, odnosno duševnim bolestima;
 - 16) podaci o kontaktima sa stranim obavještajnim i bezbjednosnim službama;
 - 17) podaci o članstvu ili učešću u aktivnostima organizacija čiji su ciljevi zabranjeni;
 - 18) podaci o odgovornosti za povredu propisa koji se odnose na tajnost podataka;
 - 19) podaci o prethodnoj bezbjednosnoj provjeri.
- Bliži način i postupak sprovođenja bezbjednosnih provjera utvrđuje Ministarstvo.

Policijska značka i službena legitimacija

Član 43

Policijskom službeniku se, radi dokazivanja svojstva policijskog službenika, izdaje službena značka i službena legitimacija.

Sadržinu i obrazac službene legitimacije i izgled policijske značke propisuje Ministarstvo.

Uniforma i oznake

Član 44

Policijske poslove, čija priroda i uslovi obavljanja to zahtijevaju, obavljaju policijski službenici u uniformi.

Policijski službenik određene policijske poslove može obavljati u civilnom odijelu.

Vrste i djelove uniformi iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Lica koja nijesu policijski službenici ne mogu da nose uniforme i oznake koje su istovjetne ili slične onima koje nose policijski službenici.

Legitimisanje i predstavljanje

Član 45

Policijski službenik, kad obavlja policijske poslove u civilnom odijelu, dužan je, da se prije početka primjene policijskog ovlašćenja, predstavi pokazivanjem službene legitimacije.

Policijski službenik u uniformi je dužan da se prije početka primjene policijskog ovlašćenja predstavi pokazivanjem službene značke i službene legitimacije samo ukoliko to zahtjeva lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje.

Izuzetno, policijski službenik se neće predstaviti na način iz st. 1 i 2 ovog člana, kad to može ugroziti postizanje cilja u obavljanju policijskog posla. U tom slučaju, policijski službenik će u toku primjene policijskog ovlašćenja, upozoriti građanina riječju: „Policija”.

Odredbe iz st. 1 i 3 ovog člana, ne primjenjuju se na postupanje policijskog službenika koji preduzima prikrivene policijske radnje ili kad to može da ugrozi postizanje cilja.

Primjena policijskih ovlašćenja prema maloljetnicima

Član 46

Policijska ovlašćenja prema maloljetnicima primjenjuju svi policijski službenici.

Prikupljanje obavještenja, saslušanje, izricanje alternativnih mjera i ostale poslove propisane posebnim zakonom vrše policijski službenici koji imaju posebna znanja iz oblasti prava djeteta i postupanja sa maloljetnim učioniocima krivičnih djela i maloljetnim licima kao učesnicima u krivičnom postupku.

Prilikom preduzimanja radnji prema maloljetnom licu, a naročito prilikom njegovog saslušanja, policijski službenik je dužan da postupa obazrivo, vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti, ličnim svojstvima i privatnosti maloljetnika.

Prema maloljetnom licu policijska ovlašćenja se, po pravilu, primjenjuju u prisustvu roditelja ili zakonskog zastupnika i branioca.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, policijska ovlašćenja prema maloljetnom licu primjenjuju se bez prisustva roditelja ili zakonskog zastupnika, u prisustvu predstavnika organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu, u slučaju kad postoji osnov sumnje da je roditelj ili zakonski zastupnik učinio krivično djelo ili prekršaj na štetu maloljetnog lica.

Primjena policijskih ovlašćenja prema licu sa imunitetom

Član 47

Policijski službenik je dužan da prema licu sa imunitetom postupa u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom i posebnim propisom.

Policijski službenik je dužan da o postupanju prema licu iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja obavijesti nadređenog službenika.

Primjena policijskih ovlašćenja prema vojnim licima

Član 48

Ovlašćenja utvrđena ovim zakonom policijski službenik primjenjuje i prema vojnim licima, ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

O preduzimanju policijskih ovlašćenja prema licima iz stava 1 ovog člana, odmah se obavještava nadležna komanda Vojske Crne Gore.

Službeno oružje i sredstva prinude

Član 49

Policijski službenik je dužan i ovlašćen da nosi vatreno oružje kad je na dužnosti.

Policijski službenik može da nosi vatreno oružje i van dužnosti.

Vatreno oružje, kao i druga sredstva prinude, policijski službenik koristi pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Upućivanje policijskog službenika u inostranstvo

Član 50

Policijski službenik može učestvovati u obavljanju policijskih poslova u inostranstvu pod uslovima utvrđenim međunarodnim ugovorom.

O upućivanju policijskog službenika u inostranstvo na predlog direktora, odlučuje ministar.

Policijski službenik se ne može uputiti u inostranstvo radi obavljanja poslova iz stava 1 ovog člana, bez njegove pisane saglasnosti.

Prava i dužnosti policijskog službenika koji se upućuje u inostranstvo uređuju se ugovorom.

Uslovi i način izbora policijskog službenika koji se upućuje u inostranstvo i njegova prava i obaveze propisuje Ministarstvo.

Saradnja sa policijskim službenikom strane države

Član 51

Policijski službenik strane države ili međunarodne organizacije može obavljati pojedini policijski posao na teritoriji Crne Gore na način utvrđen ovim zakonom, uz prethodno pisano odobrenje direktora.

Policijski službenik može zajedno sa policijskim službenikom strane države ili međunarodne organizacije preduzimati pojedine policijske poslove u okviru zajedničke istrage, kad je to propisano zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Policijski službenik u zajedničkoj istrazi iz stava 2 ovog člana, postupa u skladu sa odredbama ovog zakona, ako potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano.

Dužnost vršenja poslova

Član 52

Policijski službenik je dužan da na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, preduzme nužne radnje za zaštitu života ljudi i kad mu je u vršenju tih poslova ugrožen život.

Vraćanje službene značke, legitimacije, oružja i druge opreme

Član 53

Policijski službenik dužan je da vrati službenu značku, službenu legitimaciju, oružje i drugu propisanu opremu ako:

- je odlukom nadležne Zdravstvene komisije Ministarstva proglašen nesposobnim za obavljanje poslova policijskog službenika zbog oboljenja ili povrede koja je nastupila u obavljanju policijskih poslova ili povodom obavljanja policijskih poslova te drugih zdravstvenih kontraindikacija, danom dostave odluke o nesposobnosti;

- je privremeno udaljen iz službe, danom dostave rješenja o udaljenju;

- mu prestaje služba u Ministarstvu, danom prestanka službe.

Službena značka, oružje i druga propisana oprema oduzet će se policijskom službeniku ako ih ne vrati u skladu sa stavom 1 ovoga člana.

Službena značka, oružje i druga propisana oprema vraćaju se policijskom službeniku:

- iz stava 1 alineja 1 ovog člana, dostavom odluke nadležne Zdravstvene komisije Ministarstva o njegovoj zdravstvenoj sposobnosti;

- iz stava 1 alineja 2 ovog člana, danom njegovog povratka na rad.

2. Prikupljanje i obrada ličnih i drugih podataka

Prikupljanje i obrada ličnih i drugih podataka

Član 54

Policija može da prikuplja lične i druge podatke (u daljem tekstu: podaci) u mjeri koja je neophodna radi vršenja policijskih poslova i primjenu policijskih ovlašćenja.

Policija prikuplja podatke o:

- 1) licu od kojeg prijete opasnost;
- 2) licu kojem prijete opasnost;
- 3) nestalom licu;
- 4) licu za koje postoje osnovi sumnje da priprema ili je počinilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj;
- 5) nezakonito pribavljenoj imovinskoj koristi;
- 6) objektu od kojeg ili kojem prijete opasnost; i
- 7) druge podatke propisane zakonom.

Način prikupljanja podataka

Član 55

Podaci se mogu prikupljati korišćenjem javno dostupnih izvora, od drugih državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, ili drugih pravnih ili fizičkih lica.

Prilikom obavljanja redovnih policijskih poslova policijski službenik je ovlašćen da prikuplja podatke na javnim mjestima bez zadiranja u bilo čiju privatnost.

Kad je moguće i ako to ne ugrožava primjenu policijskih ovlašćenja podaci se mogu prikupljati i neposredno od lica na koje se odnose.

Podaci se mogu prikupljati i na poseban način ukoliko bi to ugrozilo obavljanje policijskih poslova ili u svrhu sprječavanja potencijalne opasnosti.

Ako bi prikupljanje podataka iz člana 54 stav 2 ovog zakona izložilo opasnosti po život, zdravlje, tjelesni integritet ili imovinu lica od kojih se podaci prikupljaju, policijski službenici dužni su da preduzmu mjere u cilju zaštite tih lica.

O mjerama iz stava 4 ovog člana policijski službenici bez odlaganja obavještavaju **neposrednog rukovodioca.**

Zahtjev za prikupljanje podataka

Član 56

Organi, pravna i fizička lica iz člana 55 stav 1 ovog zakona, dužni su da na zahtjev Policije omoguće uvid, odnosno dostave podatke o kojima vode evidenciju u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, a koji su Policiji potrebni za izvršavanje zakonom propisanih poslova i ovlašćenja, u roku koji je određen u zahtjevu.

Uvid u podatke iz stava 1 ovog člana, o kojima evidencije vode državni organi i organi državne uprave, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Uvid u podatke drugih subjekata iz člana 55 stav 1 ovog zakona, Policija može izvršiti elektronskim putem ukoliko za to postoje tehničke mogućnosti.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži: pravni osnov za korišćenje podataka, koji podaci su potrebni, dovoljan broj podataka potrebnih za utvrđivanje identiteta lica, odnosno istovjetnosti predmeta.

Izuzetno, u slučaju da se zahtjev iz stava 1 ovog člana koristi za pokretanje ili nastavak krivične istrage neće se obrazlagati razlozi za pokretanje, odnosno nastavak istrage.

Organi, pravna i fizička lica iz člana 55 stav 1 ovog zakona o pristupu podacima iz stava 1 ovog člana vode evidenciju koja sadrži: broj službene legitimacije policijskog službenika koji je izvršio neposredan uvid odnosno pristup elektronskim putem, kao i datum i vrijeme početka odnosno završetka uvida.

Policija može da prikuplja podatke na osnovu sudskog naloga ili naloga državnog tužioca od bilo koga, uključujući i finansijske institucije i telekomunikacione operatere, bez navođenja razloga i svrhe za koju se podaci traže.

Organi, pravna i fizička lica iz člana 55 stav 1 ovog zakona, kao i finansijske institucije i telekomunikacioni operateri upozoriće se da, otkrivanje podataka prikupljenih u skladu sa st. 5 i 7 ovog člana bez saglasnosti državnog tužioca, predstavlja krivično djelo.

3. Utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta

Uslovi za provjeru identiteta lica

Član 57

Policijski službenik utvrđuje identitet lica:

- 1) koje ulazi u objekat ili prostor koji obezbjeđuje Policija;
- 2) koje treba lišiti slobode, dovesti, zadržati ili uputiti nadležnim organima;
- 3) od koga prijeti opasnost za druga lica ili imovinu;
- 4) nad kojim se vrši pregled;
- 5) koje se zatekne u tuđem stanu ili drugim prostorijama ili u prevoznom sredstvu u kojem se vrši pregled, ako je provjera identiteta potrebna;
- 6) koje se zatekne u prostoru ili u objektu na kojem je privremeno ograničena sloboda kretanja, ako je provjera identiteta potrebna;
- 7) za koje je iz bezbjednosnih razloga neophodno utvrditi identitet;
- 8) koje bez opravdanog razloga prikuplja podatke o licu, objektu ili prostoru u kojem se nalazi ličnost koju Policija obezbjeđuje;
- 9) koje može da obezbijedi podatke korisne za obavljanje policijskih poslova;
- 10) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenoj lokaciji ili u određenom trenutku daje razlog za sumnju da je dijete ili maloljetno lice bjegunac od kuće ili obrazovne ustanove ili je izgubljeno;
- 11) koje je očigledno bespomoćno, a utvrđivanje njegovog identiteta je neophodno u cilju pružanja pomoći;
- 12) na opravdan zahtjev službenog lica u smislu Krivičnog zakonika;
- 13) koje svojim ponašanjem, radnjama i zadržavanjem na određenoj lokaciji daje razlog za sumnju da predstavlja opasnost za bezbjednost i javni red i mir.

Opravdanim zahtjevom iz stava 1 tačka 12 ovog člana, smatra se zahtjev iz kojeg se može utvrditi da su podaci o identitetu lica potrebni za zakonito postupanje službenih lica i zaposlenih, odnosno pravnih ili fizičkih lica ili im je povrijeđeno neko pravo.

Policijski službenik je dužan da upozna lice, na njegov zahtjev, sa razlogom provjere njegovog identiteta, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Način utvrđivanja identiteta lica

Član 58

Utvrđivanje identiteta lica iz člana 57 ovog zakona, sprovodi se uvidom u njegovu ličnu kartu ili uvidom u drugu javnu ispravu sa fotografijom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, utvrđivanje identiteta može biti sprovedeno i na osnovu izjave lica čiji je identitet utvrđen.

Identitet se utvrđuje korišćenjem podataka iz evidencija, primjenom metoda i upotrebom sredstava kriminalističke taktike i tehnike, medicinskim ili drugim odgovarajućim vještačenjem, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Policija može utvrditi identitet lica i bez znanja tog lica ukoliko postoji opravdan razlog za to.

Lica čiji se identitet utvrđuje

Član 59

Policijski službenik preduzima utvrđivanje identiteta prema licu:

- 1) koje ne može da dokaže svoj identitet u skladu sa članom 57 ovog zakona, ili se sumnja u vjerodostojnost lične karte ili druge javne isprave sa fotografijom;
- 2) za koje postoje podaci da planira, odnosno priprema izvršenje krivičnog djela ili prekršaja.

Policija je ovlašćena da u cilju utvrđivanja identiteta lica objavi crtež, snimak ili opis lica, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Kad okolnosti nalažu, Policija je ovlašćena da javno objavi fotografiju nestalog lica, lica koje o sebi ne može ili ne želi da da istinite podatke ili fotografiju leša nepoznatog lica.

Utvrđivanje istovjetnosti predmeta

Član 60

Utvrđivanje istovjetnosti predmeta sprovodi se shodnom primjenom čl. 57 i 58 ovog zakona kad je u postupku potrebno utvrditi obilježja i svojstva predmeta, kao i utvrditi odnos između lica ili događaja i predmeta.

Policija može javno da objavi fotografiju, crtež, snimak ili opis predmeta ako je to od značaja za uspješno vođenje postupka utvrđivanja istovjetnosti predmeta.

Snimanje na javnim mjestima

Član 61

Policija vrši nadzor i snimanje javnog mjesta, radi obavljanja policijskih poslova, korišćenjem opreme za video akustičke snimke i fotografisanje.

Kad postoji opasnost da prilikom javnog okupljanja dođe do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili imovine, radi primjene policijskih ovlašćenja, otkrivanja prekršaja i krivičnih djela, kao i kontrole i analize obavljanja policijskih poslova, policijski službenik ovlašćen je da vrši snimanje ili fotografisanje javnog okupljanja.

Radi postizanja ciljeva iz st. 1 i 2 ovog člana, Policija može koristiti prevozna i druga sredstva sa ili bez spoljnih obilježja Policije, sa uređajima za snimanje, kao i uređaje za snimanje i prepoznavanje registarskih tablica.

4. Pozivanje

Uslovi i način pozivanja na razgovor

Član 62

Policija može pozvati lice za koje postoji vjerovatnoća da raspolaže obavještenjima, kad je to neophodno za obavljanje policijskih poslova.

U pozivu se mora navesti naziv, mjesto i adresa organizacione jedinice policije, razlog, mjesto, vrijeme i pravo lica da u prostorije Policije dođe zajedno sa advokatom.

Ako pozvano lice iz stava 1 ovog člana dođe u prostorije Policije zajedno sa advokatom, mora se dopustiti advokatu da prisustvuje.

Prinudno se može dovesti lice koje se nije odazvalo pozivu, samo ako je u pozivu bilo na to upozoreno.

Poziv licu koje se poziva na razgovor upućuje se na službenom jeziku ili jeziku u službenoj upotrebi.

Vrijeme u kojem se lice može pozvati

Član 63

Lice se može pozvati u vremenu od šest do 22 časa.

Izuzetno, ako postoji opasnost od odlaganja, policijski službenik ovlašćen je da pozove lice od kojeg se traži obavještenje van vremena iz stava 1 ovog člana.

Posebni slučajevi pozivanja

Član 64

Policijski službenik ovlašćen je da pozove lice i telefonom ili drugim odgovarajućim sredstvima elektronske komunikacije, pri čemu je dužan da saopšti razlog pozivanja, a uz njegovu saglasnost može ga i dovesti do službenih prostorija.

Lice se izuzetno može pozvati i putem medija kad je to neophodno zbog opasnosti od odlaganja ili kada se poziv upućuje većem broju lica.

Na zahtjev lica koje se odazvalo pozivu izdaće se potvrda, koja sadrži razloge i objašnjenje načina pozivanja.

5. Privođenje i privremeno ograničenje slobode kretanja

Privođenje

Član 65

Policijski službenik privodi:

1) lice za koje treba utvrditi identitet u skladu sa članom 59 stav 1 ovog zakona; i

2) lice iz člana 62 stav 4 ovog zakona.

Lice se privodi u službene prostorije Policije.

Lice se privodi u vremenu od šest do 22 časa.

Izuzetno, kad je privođenje neophodno radi vršenja policijskih poslova koji ne trpe odlaganje, lice se može dovesti i van vremena iz stava 3 ovog člana.

Privođenje može biti preduzeto najranije tri časa prije roka određenog za privođenje ako se izvršava na području u kojem je lice zatečeno, odnosno kad se privođenje vrši van područja na kojem je lice zatečeno privođenje može trajati šest časova.

Lica na koja se ne primjenjuju odredbe o privođenju

Član 66

Odredbe člana 65 ovog zakona ne primjenjuju se prema licu čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, starosti, trudnoće ili prema drugom licu ako se opravdano pretpostavlja da bi se privođenjem bitno pogoršalo njegovo zdravlje, kao i prema licu koje obavlja takve poslove koji se ne smiju prekidati sve dok mu se ne obezbijedi odgovarajuća zamjena.

Po saznanju o činjenicama iz stava 1 ovog člana, policijski službenik koji vrši privođenje dužan je da obavijesti neposrednog rukovodioca.

Prava lica koje se privodi

Član 67

Policijski službenik je dužan da lice koje privodi, prije privođenja upozna sa razlozima preduzimanja te radnje i o pravu da obavijesti člana porodice ili drugo lice.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba privesti pružiti otpor, privođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga.

Ukoliko postoji sumnja da lice koje treba privesti posjeduje oružje ili oruđe za napad ili ako postoji sumnja da će to lice odbaciti, sakriti ili uništiti predmete koje treba od njega oduzeti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, policijski službenik izvršiće pretresanje tog lica bez naredbe o pretresanju i bez prisustva svjedoka.

Policijski službenik će, prije privođenja, obavijestiti organ nadležan za socijalnu i dječju zaštitu kad treba privesti lice koje njeguje ili se stara o djeci ili drugim licima, ako neko od srodnika ili komšija nije u mogućnosti da se postara za to lice.

O privođenju djeteta ili maloljetnog lica policijski službenik će odmah obavijestiti roditelja, staratelja, lice kojem je dijete ili maloljetno lice povjereno na čuvanje ili predstavnika organa nadležnog za socijalnu i dječju zaštitu.

Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 68

Policijski službenik može privremeno ograničiti pristup, kretanje ili zadržavanje u određenom prostoru ili objektu ili zadržati lice u određenom prostoru ili objektu:

- 1) ako postoji opasnost za život ljudi ili imovinu;
- 2) radi sprječavanja izvršenja krivičnog djela ili prekršaja;
- 3) radi pronalaženja i hvatanja učinilaca prekršaja.

Privremeno ograničenje pristupa, kretanja ili zadržavanja u određenom prostoru ili objektu može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovlašćenje primjenjuje, a najduže 12 časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Zadržavanje lica u određenom prostoru ili objektu može trajati samo do ostvarenja cilja radi kojeg se ovlašćenje primjenjuje, a najduže šest časova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Kad to dopuštaju okolnosti, policijski službenik će saopštiti razloge sprovođenja radnji iz stava 1 ovog člana.

Kriminalističko taktičke radnje za sprovođenje ovlašćenja privremenog ograničenja slobode kretanja

Član 69

Ovlašćenje privremenog ograničenja slobode kretanja iz člana 68 ovog zakona, sprovodi se svim mjerama potrebnim za primjenu ovog ovlašćenja.

6. Davanje upozorenja i izdavanje naredjenja

Davanje upozorenja

Član 70

Policijski službenik upozorava lice za koje postoji vjerovatnoća da:

1) svojim ponašanjem može dovesti u opasnost svoju ili bezbjednost drugog lica ili imovinu, ugroziti bezbjednost saobraćaja, narušiti javni red i mir ili ometati graničnu kontrolu ili

ugroziti i narušiti bezbjednost određenih štićenih ličnosti i objekata, odnosno ometati policijske službenike koji vrše poslove neposrednog obezbjeđenja štićenih ličnosti i objekata;

2) može izvršiti, podstaći ili izazvati drugo lice da počini krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj.

Izdavanje naređenja

Član 71

Policijski službenik izdaje naređenje radi:

- 1) otklanjanja opasnosti za život i imovinu;
- 2) sprječavanja izvršenja krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti i prekršaja, hvatanja učinioca tog krivičnog djela i prekršaja, kao i pronalaženja i obezbjeđenja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz;
- 3) održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira;
- 4) bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- 5) neometanog vršenja granične kontrole;
- 6) sprječavanja pristupa štićenom licu, objektu ili prostoru, kao i pristupa i zadržavanja na prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno, do granice štićenog prostora, odnosno gdje iz bezbjedonosnih razloga i na osnovu bezbjedonosne procjene policijskih službenika pristup nije odobren;
- 7) sprječavanja nastupanja i otklanjanja posljedica opšte opasnosti;
- 8) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Naređenje iz stava 1 ovog člana može se izdati i većem broju građana.

Način davanja upozorenja i izdavanja naređenja

Član 72

Upozorenja i naređenja daju se usmeno, pisano ili na drugi način (npr: svjetlosnim i zvučnim signalima, znakovima, rukom) propisan aktom iz člana 115 ovog zakona.

7. Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze i utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci

Uslovi upotrebe i prava vlasnika

Član 73

Tuđe saobraćajno sredstvo, odnosno sredstvo veze može se upotrijebiti, ako se na drugi način ne može izvršiti prevoz, odnosno uspostaviti veza, radi:

- 1) hvatanja učinioca krivičnog djela koji se neposredno goni;
- 2) prevoženja u najbližu zdravstvenu ustanovu povrijeđenog lica koje je žrtva krivičnog djela, saobraćajne nezgode, elementarne nepogode ili drugog nesrećnog slučaja.

Pri primjeni ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, policijski službenik dužan je da se legitimiše.

Vlasnik saobraćajnog sredstva ili sredstva veze ima pravo na naknadu troškova i stvarne štete prouzrokovane upotrebom tih sredstava.

Utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci

Član 74

Radi utvrđivanja prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu, policijski službenik može lice da podvrgne testiranju uz korišćenje odgovarajućih sredstava.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da bez odlaganja postupi po nalogu policijskog službenika i omogući vršenje ispitivanja pomoću odgovarajućih sredstava.

Ukoliko se iz očigledno opravdanih razloga ne može izvršiti ispitivanje propisano u stavu 1 ovog člana, policijski službenik može da odvede lice u najbližu zdravstvenu ustanovu radi utvrđivanja prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu.

Lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da se podvrgne pregledu iz stava 3 ovog člana.

8. Privremeno oduzimanje predmeta, zaustavljanje i pregled lica i predmeta, javno obećanje nagrade, snimanje na javnom mjestu i policijsko opažanje, odnosno opserviranje

Uslovi za privremeno oduzimanje predmeta

Član 75

Policijski službenik, u cilju sprječavanja izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, privremeno oduzima predmet ako:

1) okolnosti slučaja, priroda i svojstva predmeta ukazuju da je predmet namijenjen za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja;

2) je to neophodno radi zaštite opšte bezbjednosti;

3) je predmet moguće upotrijebiti za samopovređivanje, napad, bjekstvo, skrivanje ili uništavanje dokaza da je učinjen prekršaj;

4) je predmet neprimjeren i koji zbog određenih okolnosti, kao i zbog svog svojstva, oblika i vrste materijala od kojeg je napravljen, može biti upotrijebljen na bilo koji način kojim bi se narušio javni red i mir, neko vrijeđao ili ometao, ili bi njegovom upotrebom i korišćenjem bilo narušeno opšte stanje bezbjednosti u objektu ili prostoru koji se obezbjeđuju od strane policijskih službenika.

Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta

Član 76

Policijski službenik izdaje potvrdu o privremeno oduzetom predmetu.

Potvrda iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke o privremeno oduzetom predmetu po kojima se predmet razlikuje od drugih predmeta, kao i podatke o licu od koga je predmet oduzet.

Čuvanje privremeno oduzetih predmeta

Član 77

Kad čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama Policije nije moguće ili je povezano sa znatnim poteškoćama, takvi predmeti mogu se čuvati u drugom prostoru, odnosno mogu se smjestiti ili obezbijediti na drugi odgovarajući način, do odluke nadležnog organa, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Privremeno oduzeti predmet će se vratiti licu od koga je oduzet, kad prestanu razlozi za oduzimanje, ako zakonom nije drukčije propisano.

Lice iz stava 2 ovog člana, poziva se da predmet preuzme u roku koji ne može biti kraći od 30 dana.

Ukoliko se privremeno oduzeti predmeti ne vrate u skladu sa stavom 2 ovog člana, lice od koga je predmet oduzet ima pravo na pritužbu u smislu člana 27 ovog zakona.

Bliži način oduzimanja, čuvanja i postupanja sa privremeno oduzetim predmetima, propisuje Ministarstvo.

Zaustavljanje i pregled lica i predmeta

Član 78

Policijski službenik je ovlašćen da zaustavi i izvrši pregled lica i predmeta koje lice nosi sa sobom kad je to neophodno:

- 1) da se obezbijedi zaštita opšte bezbjednosti;
- 2) radi pronalaska predmeta podobnih za napad ili samopovređivanje;
- 3) radi obezbjeđenja ličnosti, objekata i prostora iz člana 15 stav 1 tačka 8 ovog zakona.

Pregledom lica iz stava 1 ovog člana, smatra se spoljni pregled odjeće i obuće.

Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini.

Pregled lica mora vršiti lice istog pola, osim kad je neophodan hitan pregled lica radi oduzimanja oružja ili predmeta podobnih za napad ili samopovređivanje.

Prilikom pregleda lica i predmeta, policijski službenik je ovlašćen da koristi tehnička sredstva i službenog psa.

Ukoliko policijski službenik prilikom pregleda lica i predmeta utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretres, izvršiće pretres, u skladu sa zakonom.

Javno obećanje nagrade

Član 79

Policija je ovlašćena da javno obeća nagradu za dato obavještenje, radi pronalaženja nestalog lica.

Policija je ovlašćena da javno obeća nagradu za data obavještenja i iz drugih opravdanih razloga, kad su obavještenja građana potrebna u obavljanju policijskih poslova.

Javno obećanje nagrade može se objaviti preko medija ili na drugi pogodan način.

Policija je dužna da javno opozove obećanu nagradu kad dođe do traženih obavještenja.

Pravo na nagradu iz st. 1 i 2 ovog člana, ne pripada licu koje je dalo obavještenje za koje je obećana nagrada, ukoliko Policija već raspolaže tim podacima.

Policijski službenici i članovi njihovih porodica nemaju pravo na nagradu.

9. Upotreba sredstava prinude

Vrste sredstava prinude i uslovi za upotrebu

Član 80

Sredstva prinude u smislu ovog zakona su:

- 1) fizička snaga;
- 2) ručni sprej sa nadražujućim dejstvom;
- 3) službena palica;
- 4) sredstva za vezivanje;
- 5) specijalna vozila;
- 6) službeni psi;
- 7) službeni konji;

- 8) posebna motorna vozila;
- 9) sredstva za zaprječavanje;
- 10) uređaji za izbacivanje mlazeva vode;
- 11) hemijska sredstva;
- 12) sredstva posebne namjene; i
- 13) vatreno oružje.

Sredstva iz stava 1 ovog člana, upotrijebiće se kad je to neophodno radi zaštite bezbjednosti ljudi, odbijanja napada i sprječavanja bjekstva ako se davanjem upozorenja ili izdavanjem naredjenja ne može izvršiti službeni zadatak.

Policijski službenik će upotrijebiti sredstva prinude samo ako se na drugi način ne može izvršiti zadatak srazmjerno opasnosti, koja prijete zakonom zaštićenom dobru i vrijednosti, odnosno težini djela koje se sprječava ili suzbija i na suzdržan način.

Policijski službenik će uvijek upotrijebiti najblaže sredstvo prinude kojim se postiže cilj, srazmjerno razlogu upotrebe i na način kojim se službeni zadatak izvršava bez nepotrebnih štetnih posljedica.

Policijski službenik će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, sredstva prinude se mogu upotrijebiti i bez prethodnog upozorenja ako je vjerovatno da bi to ugrozilo postizanje cilja.

Policijski službenik je prilikom upotrebe sredstava prinude dužan da štiti ljudske živote, prouzrokuje što manje povreda i materijalne štete, kao i da obezbijedi da se pomoć povrijeđenom ili ugroženom licu što prije pruži i da njegova porodica ili drugi srodnici o tome što prije budu obaviješteni.

Upotreba sredstava prinude prema grupi lica

Član 81

Policijski službenik je ovlašćen da upotrijebi sredstva prinude i prema grupi lica.

Sredstva prinude iz stava 1 ovog člana, mogu se upotrijebiti samo po naredjenju nadređenog policijskog službenika, odnosno policijskog službenika koga on ovlasti.

Izveštavanje, kontrola i odgovornost u vezi sa upotrebom sredstava prinude

Član 82

Policijski službenik podnosi pisani izvještaj o upotrebi sredstava prinude nadređenom policijskom službeniku što je prije moguće, a najkasnije 24 časa od upotrebe sredstava prinude.

U izvještaju iz stava 1 ovog člana navodi se mjesto, datum i čas upotrebe sredstva prinude, vrstu sredstva prinude, ime, prezime i jedinstveni matični broj lica protiv koga je upotrijebljeno i zašto je upotrijebljeno sredstvo prinude, druge podatke ako se radi o upotrebi sredstava prinude prema grupi ili prema životinjama, okolnosti pod kojima je sredstvo prinude upotrijebljeno, eventualne posljedice upotrebe, zakonski osnov i način upotrebe, ime i prezime policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstva prinude i druge činjenice i okolnosti koje su neophodne za ocjenu opravdanosti, pravilnosti i zakonitosti upotrebe sredstva prinude.

Zakonitost upotrebe sredstva prinude ocjenjuje direktor ili lice koje on ovlasti.

Ukoliko direktor ili lice koje on ovlasti ocijeni da su sredstva prinude nezakonito upotrijebljena obavezan je da najkasnije u roku od pet dana od dana saznanja preduzme mjere za

utvrđivanje odgovornosti policijskog službenika, koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstava prinude.

Za nezakonitu upotrebu sredstava prinude lično je odgovoran policijski službenik koji je primijenio, odnosno naredio nezakonitu upotrebu sredstava prinude.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako policijski službenik upotrijebi vatreno oružje ili kad sredstvom prinude nanese teške tjelesne povrede ili izazove smrt lica ili kad sredstvo prinude upotrijebi protiv više od tri lica, direktor ili, po njegovom ovlašćenju, rukovodilac organizacione jedinice u kojoj radi policijski službenik koji je upotrijebio sredstvo prinude, obrazuje komisiju u sastavu od najmanje tri policijska službenika sa ciljem utvrđivanja okolnosti upotrebe sredstva prinude, o čemu se sačinjava zapisnik i daje mišljenje o tome da li je sredstvo prinude opravdano i pravilno upotrijebljeno.

Komisija iz stava 6 ovog člana, dužna je da u roku od sedam dana od upotrebe sredstava prinude sačini mišljenje na zakonitost upotrebe sredstva prinude, i postupi na način iz stava 4 ovog člana.

Pravna pomoć u vezi sa upotrebom sredstava prinude

Član 83

Kad se utvrdi da su sredstva prinude upotrijebljena u granicama zakonom utvrđenih ovlaštenja, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je upotrijebio.

Kad se protiv policijskog službenika vodi postupak zbog upotrebe sredstava prinude iz stava 1 ovog člana, ili preduzimanja drugih radnji u obavljanju službenog posla, Ministarstvo će mu obezbijediti besplatnu pravnu pomoć u tom postupku.

Ministarstvo će obezbijediti besplatnu pravnu pomoć i licu koje je pružilo pomoć policijskom službeniku, ako je protiv njega pokrenut krivični postupak zbog radnje učinjene u vezi sa pružanjem pomoći.

Fizička snaga

Član 84

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba različitih zahvata boričkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada ili savlađivanje otpora lica uz nanošenje najmanje štetnih posljedica.

Napadom se smatra svaka radnja preduzeta da se napadnuti povrijedi ili liši života, da se nasilno uđe u objekat ili prostor oko objekta u koji je ulaz zabranjen ili da se policijski službenik omete ili spriječi u izvršenju službene radnje.

Otporom se smatra svako suprostavljanje zakonitim službenim mjerama i radnjama koje se može vršiti: oglašavanjem o naredbu izdatu od strane policijskog službenika, zauzimanjem klečećeg, sjedećeg, ležećeg ili sličnog položaja, (pasivni otpor), ili zaklanjanjem ili držanjem za lice ili predmet, otimanjem, stavljanjem u izgled da će se lice napasti ili preduzimanjem slične radnje, (aktivni otpor).

Fizička snaga upotrebljava se u skladu sa pravilima vještine samoodbrane, a sa upotrebom se prestaje čim prestane napad ili otpor lica prema kojem je upotrijebljena.

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom

Član 85

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom se može upotrijebiti ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, osim u slučajevima savladavanja pasivnog otpora.

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom, može se upotrebiti radi odbijanja napada ili savlađivanja aktivnog otpora lica.

Upotrebom ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba sprej doza punjenih suzavcem ili hemijskom materijom blažeg dejstva od suzavca odnosno posebno namijenjene materije sa nepodnošljivim mirisom.

Službena palica

Član 86

Službena palica se može upotrijebiti ako su blaži načini upotrebe fizičke snage i ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom bezuspješni ili ne garantuju uspjeh.

Udarci službenom palicom ne nanose se u predjelu glave, vrata, kičmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova, osim kao krajnja mjera.

Prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i ženama čija je trudnoća vidljiva, službena palica se može upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava svoj život, život policijskog službenika ili život drugog lica.

Izgleđ i bliže karakteristike službene palice propisuje Ministarstvo.

Sredstva za vezivanje

Član 87

Sredstva za vezivanje mogu se upotrijebiti radi:

- 1) sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na policijskog službenika;
- 2) sprječavanja bjekstva lica;
- 3) onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se vezivanje, po pravilu ruku lica, iza leđa.

Sredstvima za vezivanje smatraju se službene lisice, plastične zatege i druga za to namijenjena sredstva.

Prilikom upotrebe sredstava za vezivanje primjenjuju se ograničenja iz člana 86 stav 3 ovog zakona.

Upotreba sredstava za vezivanje lica koja su već zakonito lišena slobode po bilo kom osnovu, ne smatra se upotrebom sredstava prinude u smislu ovog zakona.

Specijalna vozila

Član 88

Specijalna vozila mogu se upotrijebiti radi uspostavljanja narušenog javnog reda, zaprječavanja prolaska lica i radi upotrebe hemijskih sredstava i vatrenog oružja ugrađenog na ta vozila.

Upotrebom specijalnih vozila smatra se izbacivanje vode pod pritiskom sa ili bez hemijskih sredstava, upotreba ugrađenog vatrenog oružja, uklanjanje prepreka i zaprječavanje specijalnim vozilima prolaska lica.

Specijalnim vozilima smatraju se vozila za izbacivanje vode pod pritiskom, oklopna vozila sa ili bez ugrađene zaprječne ograde, helikopteri, vozila za uklanjanje prepreka i druga vozila posebne namjene.

Ugrađena hemijska sredstva i vatreno oružje mogu se upotrijebiti samo pod uslovima za upotrebu tih sredstava, odnosno oružja, utvrđenim ovim zakonom.

Službeni psi

Član 89

Službeni pas je posebno dresirani pas koji može da se upotrijebi kao sredstvo prinude u slučajevima kad:

- 1) su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom ili službene palice ;
- 2) su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja;
- 3) se uspostavlja narušeni javni red i mir.

Upotrebom službenih pasa smatra se puštanje psa prema licu i zaprječavanje psima prolaska lica.

U slučajevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana, službeni pas može da se upotrijebi i bez zaštitne korpe, a u slučajevima iz tač. 1 i 3 samo sa zaštitnom korpom.

Službeni konji

Član 90

Službeni konji mogu da se upotrijebe kao sredstvo prinude radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira i radi zaprječavanja prolaska lica.

Upotrebom službenih konja smatra se kretanje konjima prema licima radi njihovog razdvajanja ili potiskivanja, odnosno zaprječavanje konjima prolaska lica.

Posebna motorna vozila

Član 91

Posebna motorna vozila mogu se koristiti i kao sredstva prinude prilikom obezbjeđivanja ličnosti čija se bezbjednost štiti u skladu sa posebnim propisom, ako upotrebom drugih sredstava prinude nije moguće zaštititi život štićene ličnosti.

Sredstva za zaprječavanje

Član 92

Sredstvima za zaprječavanje smatraju se sredstva za prinudno zaustavljanje vozila i sredstva za zaprječavanje prolaska lica.

Sredstva za zaprječavanje prilikom upotrebe štite policijski službenici koje odredi njihov nadređeni.

Zaustavljanje vozila

Član 93

Sredstva za prinudno zaustavljanje vozila mogu se upotrijebiti radi sprječavanja:

- 1) bjekstva lica koje je zatečeno u vršenju krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) bjekstva lica koje je lišeno slobode ili za koje postoji nalog za lišavanje slobode;
- 3) nezakonitog prelaska državne granice vozilom;
- 4) nedozvoljenog pristupa vozilu do objekta ili područja gde se nalaze lica koja policijski službenik obezbeđuje;
- 5) dalje vožnje lica koje je prije toga bila zaustavljeno i nije postupilo po naređenju policijskog službenika.

Sredstvima za prinudno zaustavljanje vozila, smatraju se uređaji za te namjene, kao i bodljikave trake i druga namjenska sredstva kojima se vozilo u pokretu može prinudno zaustaviti.

Ispred postavljenih sredstava za prinudno zaustavljanje vozila na odgovarajućoj udaljenosti u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima, postavljaju se saobraćajni znakovi zabrane preticanja i obaveznog zaustavljanja, ako je to u datoj situaciji moguće.

Zaprječavanje prolaska lica

Član 94

Sredstva za zaprječavanje prolaska lica mogu se upotrijebiti za presijecanje i podjelu prostora prilikom održavanja javnog reda i mira i obezbjeđivanja javnih okupljanja, za blokadu određenog prostora ili objekta, odnosno za ograničenje, zabranu ili usmjeravanje kretanja lica na javnim mjestima, određenim područjima ili pravcima.

Sredstvima za zaprječavanje prolaska lica smatraju se zaprečne ograde, specijalna vozila, službeni psi, službeni konji i druga namjenska sredstva kojima se prolazak lica može zapriječiti.

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode

Član 95

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode mogu se upotrijebiti samo pod uslovima i na način iz člana 80 ovog zakona prema grupi koja se ponaša tako da može izazvati nasilje.

Hemijska sredstva

Član 96

Hemijska sredstva mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savlađivanja otpora koji se ne mogu obezbjediti upotrebom fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom i službene palice, radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, radi oslobađanja zatvorenog prostora od lica, za rješavanje talačkih situacija i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu posebnih vrsta oružja i eksplozivnih sredstava ili za upotrebu vatrenog oružja utvrđenih ovim zakonom.

Hemijskim sredstvima, u smislu ovog zakona, smatraju se sredstva za raspršivanje hemijskih materija, i to puške i pištolji za ispaljivanje hemijskih materija, hemijske ručne bombe, hemijska tromblonska mina i hemijski raspršivači.

Hemijske materije su one materije sintetičkog, biološkog ili prirodnog porijekla koje svojim djelovanjem kod lica izazivaju trenutnu onesposobljenost.

U zatvorenim prostorijama hemijska sredstva mogu se koristiti samo radi savladavanja otpora lica koje se sakrilo ili zabarikadiralo ili prijeti ili pruža otpor upotrebom vatrenog oružja, opasnim oruđem ili drugim opasnim predmetom.

Prilikom upotrebe hemijskih sredstava u blizini ustanova u kojima borave djeca i stariji, bolnica, osnovnih škola i prometnih saobraćajnica i lako zapaljivih materijala, preduzimaju se i posebne mjere zaštite.

Hemijska sredstva se ne upotrebljavaju prema licima koja se nalaze u blizini eksplozivno-zapaljivih materija, na velikoj visini i na sličnim mjestima gdje bi mogao biti ugrožen život ljudi.

Sredstva posebne namjene

Član 97

Sredstva posebne namjene mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savlađivanja otpora koji se ne mogu obezbjediti upotrebom fizičke snage, radi uspostavljanja narušenog

javnog reda u većem obimu, radi primoravanja lica da napusti zatvoreni prostor i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja utvrđeni ovim zakonom.

Sredstva iz stava 1 ovog člana ne mogu se upotrijebiti radi savlađivanja pasivnog otpora.

Pod sredstvima iz stava 1 ovog člana podrazumevaju se:

1) akustičko-optička sredstva za privremeno onesposobljavanje, tj. bombe sa zvučnim, svjetlosnim, dimnim ili kombinacijom navedenih efekata, kao i šok municija, fleš, i šok bombe;

2) kinetička sredstva za privremeno onesposobljavanje, različite vrste municije za privremeno onesposobljavanje bez štetnih posljedica, kao što su meci za privremeno onesposobljavanje, meci i sačma izrađeni od smješe prirodnog i vještačkog kaučuka, drveta ili plastike ili kinetički neprobojni projektili; i

3) električni paralizator.

Vatreno oružje

Član 98

Prilikom obavljanja službenog zadatka policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje samo ako upotrebom drugih sredstava prinude ne može postići cilj u izvršenju zadatka i kad je nužno da se:

1) zaštititi život ljudi;

2) spriječi bjekstvo lica zatečenog u izvršenju krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti i za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od deset godina ili teža kazna, a u slučaju neposredne opasnosti po život;

3) spriječi bjekstvo lica zakonito lišenog slobode ili lica za koje je izdat nalog za lišavanje slobode zbog izvršenja krivičnog djela iz tačke 2 ovog člana, a u slučaju neposredne opasnosti po život;

4) od sebe odbije neposredni napad kojim se ugrožava njegov život;

5) odbije napad na objekat ili lice koje obezbeđuje, a u slučaju neposredne opasnosti po život.

Zaštita života ljudi

Član 99

Upotrebom vatrenog oružja u smislu člana 98 stav 1 tačka 1 ovog zakona, smatra se upotreba vatrenog oružja u cilju zaštite života jednog ili više lica, koja su napadnuta, a postoji neposredna opasnost po život tih lica.

Sprječavanje bjekstva lica zatečenog u izvršenju krivičnog djela

Član 100

Upotrebom vatrenog oružja u smislu člana 98 stav 1 tačka 2 ovog zakona, smatra se upotreba vatrenog oružja u vrijeme ili neposredno posle izvršenja krivičnog djela radi sprječavanja bjekstva lica zatečenog na mjestu ili u neposrednoj blizini gdje je preduzelo radnje izvršenja krivičnog djela ili gdje su nastupile posljedice krivičnog djela, odnosno sprječavanja bjekstva lica kod kojeg su predmeti kojima je izvršilo krivično djelo ili predmeti nastali izvršenjem krivičnog djela.

Sprječavanje bjekstva lica zakonito lišenog slobode ili za koje je izdata takva naredba

Član 101

Upotrebom vatrenog oružja u smislu člana 98 stav 1 tačka 3 ovog zakona, smatra se upotreba vatrenog oružja radi sprječavanja bjekstva lica za koje je u naredbi za lišavanje slobode, odnosno naredbi za dovođenje izričito navedeno da će policijski službenik upotrijebiti vatreno oružje radi sprječavanja bjekstva tog lica.

Prije postupanja po naredbi za lišavanje slobode, odnosno za dovođenje lica iz stava 1 ovog člana, policijski službenik upozoriće to lice da će upotrijebiti vatreno oružje ako pokuša bjekstvo.

Odbijanje neposrednog napada na policijskog službenika

Član 102

Upotrebom vatrenog oružja, u smislu člana 98 stav 1 tačka 4 ovog zakona, smatra se upotreba vatrenog oružja radi odbijanja napada vatrenim ili drugim oružjem, opasnim oruđem ili predmetom kojima se može ugroziti život, napad od strane dva ili više lica ili napad na mjestu i u vrijeme kad se ne može očekivati pomoć.

Napadom oružjem na policijskog službenika, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se i samo potezanje vatrenog ili drugog oružja, opasnog oruđa ili predmeta kojima se može ugroziti život, kao i pokušaj da se ono potegne.

Potezanjem, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se pokret vatrenim oružjem ili drugim oružjem, opasnim oruđem ili predmetom kojima se može ugroziti život, radi njegovog donošenja ili stavljanja u položaj za upotrebu, kao i držanje oružja uz tijelo, kada ne postupa po naređenju policijskog službenika da ga odloži, a pokušajem potezanja smatra se pokret učinjen prema oružju iz stava 2 ovog člana.

Odbijanje napada na objekat ili ličnost koje se obezbjeđuje

Član 103

Upotrebom vatrenog oružja u smislu člana 98 stav 1 tačka 5 ovog zakona, smatra se upotreba vatrenog oružja radi odbijanja neposrednog napada i za vrijeme trajanja neposrednog napada na objekat ili ličnost koje se obezbjeđuje.

Neposrednim napadom na objekat koji se obezbjeđuje smatra se svaka radnja usmjerena na oštećenje tog objekta ili njegovih djelova ili na onemogućavanje funkcionisanja objekta oštećenjem ili uništenjem uređaja na objektu ili na drugi način, upotrebom vatrenog oružja, eksplozivnih naprava.

Neposrednim napadom na ličnost koja se obezbjeđuje smatra se svaki napad vatrenim oružjem, opasnim oruđem ili drugim predmetom kojim se može ugroziti život te ličnosti, ili napad od strane dva ili više lica.

Upozorenje prije upotrebe vatrenog oružja

Član 104

Prije nego što policijski službenik upotrijebi vatreno oružjedužan je da, kad okolnosti to dopuštaju, lice prema kome će upotrijebiti vatreno oružje, upozoriti povikom: "Stoj, Policija, pucaću!" i upozoravajućim pucnjem.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, policijski službenik neće uputiti upozorenje i upozoravajući pucanj iz stava 1 ovog člana, ako je ugrožen njegov život ili život drugih lica ili bi se dovelo u pitanje izvršenje službenog zadatka.

Posebno ograničenje upotrebe vatrenog oružja

Član 105

Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena kad dovodi u opasnost život drugih lica, osim ako je takva upotreba jedino sredstvo za izvršenje zadataka iz člana 99 ovog zakona.

Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena protiv maloljetnika, osim u slučaju kad je to jedini način za odbranu od neposrednog napada ili opasnosti.

Upotreba vatrenog oružja kad je vozilo u pokretu

Član 106

Policijski službenik ne smije upotrebljavati vatreno oružje prema vozilu u pokretu, osim ako se to vozilo koristi sa ciljem ugrožavanja života ili bezbjednosti policijskog službenika ili drugog lica ili ako se iz tog vozila upotrebljava vatreno oružje sa ciljem ugrožavanja života ili bezbjednosti policijskog službenika ili drugog lica.

Upotreba vatrenog oružja u gonjenju plovnog objekta

Član 107

Kad je neophodno da zaustavi plovni objekat koji goni na moru i unutrašnjim vodama policija može prema tom plovnom objektu da upotrijebi vatreno oružje da bi ga onemogućila u bježenju, zaustavila i sprovela nadležnom organu samo ako to nije postigla upotrebom drugih trenutno raspoloživih sredstava.

Druga sredstva iz stava 1 ovog člana, mogu biti zvučna i svjetlosna signalizacija, verbalno upozorenje i hici zastrašivanja ispaljeni iznad plovnog objekta, pod uslovom da to ne predstavlja opasnost za druge.

Kad se, kao krajnje sredstvo, na plovni objekat ispaljuju hici, policija to čini tako da štiti živote lica na objektu i u liniji vatre. Vatreno oružje neće se upotrijebiti ako to ugrožava nečiji život ili ako to nije neophodno da se zaštiti nečiji život.

Upotreba vatrenog oružja prema životinjama

Član 108

Vatreno oružje može se upotrijebiti prema životinjama samo kad od njih prijete neposredna opasnost od napada na život i tijelo lica ili opasnost od ugrožavanja života ili zdravlja ljudi (zarazne bolesti i slično).

Oružje se može upotrijebiti i prema bolesnim i teško povrijeđenim životinjama kad veterinar ili drugo lice ne može preduzeti odgovarajuću mjeru.

10. Specijalne policijske radnje

Specijalne policijske radnje

Član 109

Policijski službenici mogu, u vršenju policijskog posla, izuzetno od odredaba člana 157 propisa kojim se uređuje krivični postupak, za operativne potrebe, sprovoditi određene policijske radnje, ako je očigledno da se drugim radnjama neće postići cilj policijskog posla.

Policijske radnje u smislu stava 1 ovog člana, su:

- 1) osmatranje;
- 2) praćenje;
- 3) klopka.

Podaci prikupljeni primjenom radnji iz stava 2 ovog člana mogu se koristiti:

- a) za potrebe izviđaja i krivičnog postupka; i
- b) radi zaštite bezbjednosti građana i imovine, sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, održavanja javnog reda i mira, obezbjeđivanja javnih okupljanja i drugih policijskih poslova.

Odluku o primjeni radnji iz stava 2 ovog člana, donosi pomoćnik direktora Policije koji je nadležan za policijske poslove za čije obavljanje je neophodno sprovesti ove radnje.

Policijske radnje iz stava 2 ovog člana mogu trajati neprekidno do 24 časa ili sa prekidom u trajanju do 48 časova.

11. Sprovođenje pripremnih radnji za primjenu određenih mjera tajnog nadzora

Vrste pripremnih radnji

Član 110

Sprovođenje pripremnih radnji za primjenu mjera tajnog nadzora koje predlaže Policija u skladu sa zakonikom o krivičnom postupku, u smislu ovog zakona su:

- 1) izrada modifikovanog identiteta;
- 2) izrada isprava o modifikovanom vlasništvu nad stvarima.

Modifikovani identitet u smislu stava 1 tačka 1 ovog člana predstavlja izradu isprava i unos podataka u odgovarajuće evidencije, odnosno registre.

Modifikovano vlasništvo nad stvarima u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana predstavlja izradu isprava o fiktivnom vlasništvu, odnosno drugim imovinskim pravima nad stvarima iz državne svojine nad kojima Policija ima svojinska ovlašćenja.

Ograničenje pripremnih radnji

Član 111

Radnje iz člana 110 stav 1 ovog zakona ne mogu se preduzimati u okviru izviđajnih, istražnih i dokaznih radnji u vezi konkretnog krivičnog djela odnosno lica.

Pravila o sprovođenju pripremnih radnji

Član 112

Odluku o sprovođenju pripremnih radnji iz člana 110 stav 1 ovog zakona donosi pomoćnik direktora nadležan za poslove kriminalističke policije.

Rok za korišćenje isprava iz člana 110 st. 2 i 3 ovog zakona je godinu dana od dana izrade.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, rok za korišćenje isprava može se produžiti za period od godinu dana odlukom direktora, na obrazloženi predlog pomoćnika direktora nadležnog za poslove kriminalističke policije.

Nadzor nad korišćenjem modifikovanog identiteta i modifikovanog vlasništva nad stvarima u smislu ovog zakona vrši rukovodilac specijalnog državnog tužilaštva ili državni tužilac kojeg on ovlasti, najmanje jednom godišnje u prostorijama Policije.

Način izrade, čuvanje i uništavanje modifikovanog identiteta i modifikovanog vlasništva nad stvarima u smislu ovog zakona utvrđuje ministarstvo internim aktom.

Nadzor iz stava 4 ovog člana, sprovodi se na način da se ne otkrije identitet policijskog službenika.

12. Mjere za otklanjanje neposredne opasnosti

Mjere za otklanjanje neposredne opasnosti

Član 113

Policijski službenici preduzimaju hitne mjere koje su neophodne za otklanjanje neposredne opasnosti za ljude i imovinu, kad te mjere ne mogu pravovremeno da preduzmu drugi nadležni organi, o čemu odmah obavještavaju te organe.

Policijski službenici pružaju pomoć organima državne uprave, organima lokalne samouprave, pravnim i fizičkim licima u slučaju opšte opasnosti izazvane prirodnim nepogodama, epidemijama ili drugim oblicima ugrožavanja.

U poslovima iz st. 1 i 2 ovog člana policijski službenici učestvuju i u vršenju spasilačke funkcije i pružanju prve pomoći ljudima i, s tim u vezi, koriste propisanu opremu i sprovode obuku policijskih službenika koji te poslove obavljaju.

Akt o obavljanju određenih policijskih poslova

Član 114

Bliži način obavljanja određenih policijskih poslova i primjenu ovlašćenja u obavljanju tih poslova, propisuje Ministarstvo.

IV. LJUDSKI RESURSI

Pojam i upravljanje ljudskim resursima

Član 115

Ljudski resursi obuhvataju oblast rada koja podrazumijeva izradu strategije i politika ljudskih resursa, analizu poslova, izradu kataloga radnih mesta i opisa poslova, sprovođenje konkursa, regrutaciju i selekciju kandidata, karijerni razvoj i ocenjivanje zaposlenih, obuku zaposlenih, kolektivno pregovaranje i odnose sa sindikatima, zdravstvenu i psihološku prevenciju, bezbjednost i zdravlje na radu, radne odnose, zastupanja, disciplinske postupke, penzionisanja i sveobuhvatno praćenje indikatora kvaliteta upravljanja ljudskim resursima i jednako se primjenjuje u svim organizacionim jedinicama Ministarstva.

Upravljanje ljudskim resursima ostvaruje se:

- 1) planiranjem, regrutacijom, selekcijom i edukacijom pri izboru i tokom rada zaposlenih u Ministarstvu;
- 2) kontinuiranim učenjem i jačanjem profesionalne etike, integriteta i kredibiliteta zaposlenih u Ministarstvu;
- 3) uspostavljanjem i razvojem sistema karijernog napredovanja zaposlenih u Ministarstvu, zasnovanom na principu upravljanja kompetencijama i učinkom;
- 4) kroz zaštitu i promovisanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda i ravnopravnosti, kao i kroz primjenu Kodeksa policijske etike.

Obuka, stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 116

Obuka policijskih službenika u svrhu karijernog razvoja, podrazumijeva sticanje i unapređenje znanja, vještina, stavova i ponašanja sa ciljem povećanja efikasnosti i efektivnosti u obavljanju policijskih poslova.

Stručno osposobljavanje realizuje se putem specijalističke obuke i policijske obuke osnovnog nivoa.

Stručno usavršavanje policijskih službenika planira se i realizuje u skladu sa programom stručnog usavršavanja i u okviru drugih oblika stručnog usavršavanja.

Policijski službenici imaju pravo da budu informisani o mogućnostima za stručno usavršavanje i osposobljavanje.

Ministarstvo vodi jedinstvenu kadrovsku evidenciju o obukama, stručnom osposobljavanju i usavršavanju, u smislu ovog člana.

Član 117

Stručno osposobljavanje i usavršavanje ostvaruje se prema odgovarajućim programima i planovima obuka.

Program obuka iz stava 1 ovog člana, na predlog rukovodioca organizacione jedinice nadležne za ljudske resurse, uz prethodno pribavljenu saglasnost direktora policije, donosi ministar.

U skladu sa programima iz stava 2 ovog člana, nadležna organizaciona jedinica utvrđuje i sprovodi planove realizacije pojedinih oblika obuka.

Za potrebe stručnog osposobljavanja i usavršavanja, kao i za potrebe unapređenja rada, Ministarstvo ostvaruje saradnju sa naučnim i obrazovnim institucijama.

Ministarstvo može policijskog službenika uputiti na obrazovanje ili usavršavanje u drugi državni organ ili ustanovu u zemlji ili u inostranstvu, u skladu sa potrebama Ministarstva.

Prava i obaveze Ministarstva i policijskog službenika iz stava 1 ovog člana, uređuju se ugovorom.

Policijski službenik koji se obrazovao na trošak Ministarstva dužan je nakon uspješno završenog obrazovanja ostati na radu u Ministarstvu dvostruko duže od dužine trajanja obrazovanja.

Policijski službenik koji na radu u Ministarstvu ne ostane propisano vrijeme iz stava 7 ovog člana, i policijski službenik koji iz neopravdanih razloga ne završi obrazovanje dužan je nadoknaditi troškove obrazovanja.

Ocjenjivanje policijskih službenika

Član 118

Rad policijskih službenika ocjenjuje se svake godine za prethodnu kalendarsku godinu, a najkasnije do 31. januara tekuće godine.

Pozitivne ocjene su „zadovoljava - 2“, „dobar - 3“ i „ističe se - 5“, a negativna ocjena je „ne zadovoljava - 1“.

Ne ocjenjuje se policijski službenik koji je u prethodnoj kalendarskoj godini radio manje od šest mjeseci, bez obzira na razloge.

O ocjeni policijskog službenika odlučuje direktor Policije na predlog neposrednog starješine.

Godišnja ocjena uzima se u obzir za napredovanje, školovanje, upućivanje na rad u inostranstvo i donošenje drugih odluka o radnopravnom statusu policijskog službenika.

Mjerila i način ocjenjivanja policijskih službenika propisuje Vlada.

V. RADNI ODNOSI

Zasnivanje radnog odnosa

Član 119

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, lice koje zasniva radni odnos u zvanju policijskog službenika mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

- 1) najmanje V1 stepen kvalifikacije obrazovanja;
- 2) da ima posebnu psihofizičku sposobnost;
- 3) da ne postoji bezbjednosna smetnja za obavljanje policijskih poslova.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa policijskog službenika.

Psihofizička sposobnost iz stava 1 tačka 2 ovog člana utvrđuju se provjerom u skladu sa aktom koje donosi Ministarstvo.

Provjera iz člana 41 ovog zakona radi utvrđivanja postojanja bezbjednosne smetnje iz stava 1 tačka 3 ovog člana, sprovodi se po dostavljanju liste kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa.

Član 120

Ministarstvo predlaže organizatoru obrazovanja odraslih koji ima licencu za rad, za svaku školsku godinu broj polaznika koji treba da pohađaju osnovno policijsko obrazovanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana nakon završenog osnovnog policijskog obrazovanja zasnivaju radni odnos u Ministarstvu u zvanju policajac, bez javnog oglašavanja, uz obavezu obavljanja probnog rada u trajanju od godinu dana i položenog stručnog ispita za rad u državnim organima

U slučaju da lice iz stava 1 ovog člana ne zadovolji na probnom radu ne može zasnovati radni odnos u Ministarstvu.

Uslove i bliži način prijema, selekcije i regrutacije lica iz stava 1 ovog člana propisuje organ nadležan za poslove prosvjete, uz saglasnost ministarstva.

Način zasnivanja radnog odnosa

Član 121

Zasnivanje radnog odnosa policijskog službenika sprovodi se na način utvrđen Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Slobodna radna mjesta policijskih službenika popunjavaju se putem javnog oglasa.

Odluku o zasnivanju radnog odnosa donosi ministar.

Odluku o raspoređivanju policijskog službenika donosi direktor.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, policijski službenik može zasnovati radni odnos bez javnog oglasa.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, policijski službenik ne može se prijaviti na interni oglas u roku od godinu dana od dana zasnivanja radnog odnosa.

Policijski službenik ima pravo da bude informisan o slobodnim radnim mjestima i mogućnostima policijskog obrazovanja.

Slobodna radna mjesta iz stava 5 ovog člana, objavljuju se na internet stranici i oglasnoj tabli Ministarstva, kao i na oglasnoj tabli organizacione jedinice policije u kojoj je upražnjeno radno mjesto.

Zasnivanje radnog odnosa putem internog oglasa

Član 122

Slobodna radna mjesta u okviru kategorije visoko - rukovodnog i ekspertske - rukovodnog kadra popunjavaju se putem internog oglasa.

Radna mjesta iz stava 1 ovog člana su radna mjesta: načelnika centara i odjeljenja bezbjednosti, načelnika odsjeka u okviru sektora, rukovodilaca Operativno komunikacionog i Forenzičkog centra kao i komandanata jedinica posebne namjene.

Procedura za interni oglas iz stava 1 ovog člana, sprovodi se shodno proceduri za interni oglas unutar državnog organa u skladu sa propisom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Za vrijeme trajanja procedure za interni oglas i u slučaju da po sprovedenom oglasu nije izabran nijedan kandidat slobodno radno mjesto se popunjava privremenim raspoređivanjem najduže šest mjeseci.

Lica koja su uspješno završila osnovno policijsko obrazovanje, odnosno lica koja su na osnovu ugovora o školovanju i stipendiranju u obavezi da rade određeno vrijeme u Policiji zasnivaju radni odnos na način propisan u stavu 1 ovog člana.

Polaganje zakletve

Član 123

Policijski službenik nakon zasnivanja radnog odnosa polaže i potpisuje svečanu zakletvu.

Tekst zakletve glasi:

"Zaklinjem se da ću sve svoje snage posvetiti bezbjednosti građana, da ću predano štiti ljudska prava i slobode i da ću savjesno i odgovorno služiti građanima Crne Gore i dosljedno se pridržavati zakona u vršenju policijskih dužnosti".

Kategorizacija radnih mjesta policijskih službenika

Član 124

Sistem kategorizacije radnih mjesta policijskih službenika obezbjeđuje vršenje policijskih poslova u okviru četiri kategorije, i to:

- visoko - rukovodni kadar;
- ekspertsko-rukovodni kadar;
- ekspertski kadar;
- izvršni kadar.

Kategorizacija radnih mjesta vrši se na osnovu složenosti posla, obrazovanja, policijskih zvanja, stepena odgovornosti, ovlašćenja za donošenje odluka i samostalnosti u radu.

Poslovi visoko - rukovodnog i ekspertske - rukovodnog kadra odnose se na: koordiniranje, rukovođenje i organizovanje rada jedne ili više organizacionih jedinica odnosno užih organizacionih jedinica, kao i kontrolu rada organizacionih cjelina unutar tih organizacionih jedinica; planiranje, organizovanje, vođenje i nadziranje radnih procesa u Policiji kao i usmjeravanje, koordiniranje i nadzor policijskih službenika.

Poslovi ekspertske i izvršnog kadra odnose se na poslove na kojim se neposredno obavljaju policijski poslovi i sa njima usko povezani poslovi.

Klasifikaciju i mjerila za utvrđivanje radnih mjesta policijskih službenika utvrđuje Vlada.

VI. ZVANJA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Zvanja policijskih službenika

Član 125

Zvanja policijskih službenika raspoređena su u okviru kategorija radnih mjesta iz člana 125 ovog zakona i to u okviru:

1) visoko - rukovodnog kadra zvanja: glavni policijski inspektor i viši policijski inspektor I klase;

2) ekspertske - rukovodnog kadra zvanja: viši policijski inspektor i samostalni policijski inspektor;

3) ekspertske kadra zvanja: glavni policijski savjetnik, viši policijski savjetnik I klase, viši policijski savjetnik, samostalni policijski savjetnik, policijski inspektor I klase, policijski inspektor, policijski savjetnik i mlađi policijski inspektor; i

4) izvršnog kadra zvanja: stariji policijski narednik I klase, stariji policijski narednik i policijski narednik; stariji policajac I klase, stariji policajac i policajac.

Uslovi za sticanje zvanja

Član 126

Uslovi za sticanje zvanja policijskih službenika iz člana 125 ovog zakona su:

1) **glavni policijski inspektor** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

2) **glavni policijski savjetnik** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

3) **viši policijski inspektor I klase** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

4) **viši policijski savjetnik I klase** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

5) **viši policijski inspektor** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje šest godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

6) **viši policijski savjetnik** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje šest godina radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

7) **samostalni policijski inspektor** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

8) **samostalni policijski savjetnik** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

9) **policijski inspektor I klase** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

10) **policijski inspektor** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom u policijskom zvanju;

11) **policijski savjetnik** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima

12) **mlađi policijski inspektor** - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje godinu dana radnog iskustva na poslovima sa visokom stručnom spremom i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

13) **stariji policijski narednik I klase** - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima sa višom stručnom spremom u policijskom zvanju;

14) **stariji policijski narednik** - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima sa višom stručnom spremom u policijskom zvanju;

15) **policijski narednik** - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima sa višom stručnom spremom u policijskom zvanju;

16) **stariji policajac I klase** - IV ili V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima sa srednjom stručnom spremom u policijskom zvanju, odnosno najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima sa višom stručnom spremom u policijskom zvanju;

17) **stariji policajac** - IV ili V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima sa srednjom stručnom spremom u policijskom zvanju, odnosno najmanje godina radnog iskustva na poslovima sa višom stručnom spremom u policijskom zvanju;

18) **policajac** - IV ili V nivo kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit za rad u državnim organima.

Uslovi za sticanje neposredno višeg zvanja i gubitak stečenog zvanja

Član 127

Policijski službenik stiče neposredno više zvanje pod uslovom da:

- 1) ima odgovarajuću stručnu spremu;
- 2) je u zvanju proveo određeno vrijeme;
- 3) je završio obuku i položio ispit za sticanje neposredno višeg zvanja;
- 4) za posljednje dvije godine prije sticanja zvanja ocijenjen ocjenom „ističe se”;
- 5) za posljednje dvije godine prije sticanja zvanja nije kažnjen disciplinskom mjerom zbog teže povrede službene dužnosti;

6) mu nije izreknuta zabrana napredovanja zbog povrede Etičkog kodeksa;

7) se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti niti disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti.

Smatraće se da nije postojala smetnja za sticanje zvanja iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ako u ponovljenom postupku ili po zahtjevu za zaštitu zakonitosti postupak bude obustavljen, ako bude donijeta oslobađajuća presuda ili ako optužba bude odbijena, ali ne zbog nenadležnosti suda.

Smatraće se da nije postojala smetnja iz stava 1 tačka 7 ovog člana, ako postupak bude obustavljen, ako bude donijeta oslobađajuća presuda ili ako optužba bude odbijena, ali ne zbog nenadležnosti suda.

Prilikom sticanja neposredno višeg zvanja pored uslova iz stava 1 ovog člana u obzir će se uzeti i nagrade i priznanja dodijeljene policijskom službeniku u smislu člana 142 ovog zakona.

Policijski službenik stiče neposredno više zvanje danom ispunjenja uslova iz stava 1 ovog člana.

Policijski službenik sa stečenim neposredno višim zvanjem u smislu stava 5 ovog člana, a koji nije raspoređen na radno mjesto sa tim zvanjem, može ostati raspoređen i nastaviti da obavlja poslove postojećeg radnog mjesta.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, policijski službenik ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa koja proističu iz stečenog zvanja.

Policijski službenik gubi zvanje prestankom radnog odnosa u Ministarstvu.

Bliže uslove i kriterijume za sticanje policijskog zvanja, oznake policijskih zvanja, oznake radnih mjesta i napredovanje kroz policijska zvanja utvrđuje Vlada.

Sticanje višeg zvanja na osnovu volonterskog rada

Član 128

Policijski službenik koji ima najmanje četiri godine radnog iskustva na policijskim poslovima sa IV1 nivoom kvalifikacije obrazovanja, nakon stečenog V nivoa kvalifikacije obrazovanja, obavljenog volonterskog rada u trajanju od najmanje 20 sati nedeljno za godinu dana u Ministarstvu ili Policiji i položenog stručnog, ispita može steći zvanje policijski narednik.

Policijski službenik koji ima najmanje šest godina radnog iskustva na policijskim poslovima sa IV1 i V nivoom kvalifikacije obrazovanja, nakon stečenog VII nivoa kvalifikacije obrazovanja, obavljenog volonterskog rada u trajanju od najmanje 20 sati nedeljno za godinu dana u Ministarstvu ili Policiji i položenog stručnog, ispita može steći zvanje mlađi policijski inspektor.

Po obavljenom volonterskom radu policijski službenici iz st. 1 i 2 ovog člana stiču pravo na polaganje stručnog ispita.

Policijska obuka

Član 129

Lica koja prvi put zasnivaju radni odnos u Policiji, u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, dužna su da se osposobe za obavljanje policijskih poslova kroz policijsku obuku.

Obuku iz stava 1 ovog člana, sprovodi organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu za rad, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Bliži sadržaj i način sprovođenja policijske obuke propisuje Ministarstvo.

VII. DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Zabrana diskriminacije i poštovanje dostojanstva policijskog službenika

Član 130

Policijski službenici pod jednakim uslovima ostvaruju prava iz ovog zakona.

Direktor policije, pomoćnici direktora i drugi policijski službenici na rukovodećim pozicijama dužni su pravedno i jednako postupati prema svim policijskim službenicima, bez obzira na njihovu rasnu pripadnost, političko uvjerenje, pol, bračni ili porodični status, polnu orijentaciju, lične prilike i dužni su omogućiti im jednake uslove za napredovanje, nagrađivanje i pravnu zaštitu.

Direktor policije, pomoćnici direktora i drugi policijski službenici na rukovodećim pozicijama dužni su poštovati dostojanstvo policijskog službenika.

Pravo na profesionalni i karijerni razvoj

Član 131

Policijski službenik ima pravo na profesionalni razvoj u policijskoj službi.

Profesionalni razvoj policijskog službenika odvija se kroz kontinuirano obrazovanje i stručno usavršavanje i napredovanje u službi.

U skladu sa sistemom karijernog razvoja policijskih službenika:

1) određivanje zvanja vrši se prema poslovima radnog mjesta na koje se zaposleni raspoređuje ili premješta;

2) za sticanje neposredno višeg zvanja u okviru iste kategorije u smislu člana 126 ovog zakona potrebno je da se ispuni uslov odgovarajućeg stepena obrazovanja, potrebnih godina staža provedenih u prethodnom zvanju, uspješno položen stručni ispit za zvanje, kao i odgovarajuće godišnje ocene;

Vrijeme provedeno u zvanju sa nižom stručnom spremom ne uračunava se prilikom izračunavanja vremena potrebnog za napredovanje.

U godine staža potrebne za napredovanje u naredno zvanje računa se isključivo vrijeme efektivno provedeno na radnom mjestu u prethodnom zvanju.

Beneficirani radni staž

Član 132

Policijskom službeniku staž osiguranja računa se u povećanom trajanju (u daljem tekstu: beneficirani radni staž) tako da se svakih 12 mjeseci stvarno provedenih u obavljanju policijskih poslova računa od 13 do 18 mjeseci staža osiguranja, u zavisnosti od radnog mjesta utvrđenog aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Radna mjesta iz stava 1 ovog člana kojim se staž osiguranja računa u povećanom trajanju utvrđuje Vlada.

Odlaganje ili prekidanje godišnjeg odmora

Član 133

Policijskom službeniku može se odložiti ili prekinuti korišćenje godišnjeg odmora radi izvršenja neodložnih službenih poslova.

Policijski službenik u slučaju iz stava 1 ovog člana, ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzrokovanih odlaganjem, odnosno prekidom godišnjeg odmora.

Sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje

Član 134

Policijski službenik ima pravo da sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje ostvaruje na zakonom utvrđen način.

Policijski službenik ne smije biti član političke stranke, politički djelovati, niti se kandidovati na državnim i lokalnim izborima.

Aktivnosti usmjerene na poboljšanje materijalnog ili drugog položaja policijskih službenika poslodavac će sporazumno rješavati sa reprezentativnim sindikatom.

Štrajk

Član 135

Policijski službenik ima pravo na štrajk u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana policijski službenik nema pravo na štrajk u slučaju:

1) ratnog stanja ili neposredne ugroženosti nezavisnosti i suverenosti države,

2) oružane pobune, ustanka i drugih oblika nasilnog ugrožavanja ustavnog poretka ili osnovnih sloboda i prava čovjeka i građana,

3) proglašene elementarne nepogode ili opasnosti od nastanka elementarne nepogode na području dvije ili više opština ili na cijelom području države,

4) drugih nepogoda i nesreća koje ometaju normalno odvijanje života i ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine,

5) javnih okupljanja građana visokog bezbjednosnog rizika.

Policijski službenici mogu početi štrajk ako se obezbijedi minimum procesa rada koji obezbjeđuje bezbjednost ljudi i imovine.

Za vrijeme štrajka iz stava 1 ovog člana mora se obezbijediti minimum procesa rada, koji ne može biti manji od 50% zaposlenih.

Policijski službenik za vrijeme učestvovanja u štrajku ne može da primijenjuje policijska ovlašćenja i nosi sredstva prinude propisana Zakonom.

Bliži način organizovanja štrajka iz stava 1 ovog člana, propisuje ministarstvo uz mišljenje reprezentativnog udruženja poslodavaca i reprezentativnog sindikata.

Zabrana samostalnog obavljanja privredne ili druge djelatnosti

Član 136

Policijski službenik može van radnog vremena, po dobijenom pisanom odobrenju ministra a uz prethodnu saglasnost direktora ili lica koje on ovlasti, obavljati poslove ili pružati usluge fizičkom ili pravnom licu, ako nad tim licima Ministarstvo ne vrši nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom ili ne predstavlja sukob interesa ili smetnju za vršenje dužnosti, odnosno ne šteti ugledu Ministarstva.

Policijski službenik može, uz prethodno obavještanje direktora, da obavlja rad u naučno-istraživačkoj, pedagoškoj, humanitarnoj, sportskoj djelatnosti, objavljuje stručne radove i obavlja poslove predavača na stručnim seminarima i savjetovanjima.

Naknada u slučaju privremene nesposobnosti za rad

Član 137

Policijskom službeniku u slučaju privremene nesposobnosti za rad pripada naknada u visini plate koju bi primio za vrijeme privremene nesposobnosti, ako je ona prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću, u skladu sa posebnim propisom i kolektivnim ugovorom.

Naknada u slučaju smrti policijskog službenika ili člana uže porodice

Član 138

U slučaju smrti policijskog službenika, njegovoj užoj porodici pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 12 neto zarada policijskog službenika ostvarenih u posljednjem mjesecu.

U slučaju smrti policijskog službenika u obavljanju policijskih poslova ili povodom obavljanja policijskih poslova, njegov supružnik i djeca će se stambeno obezbijediti ukoliko nemaju riješeno stambeno pitanje.

U slučaju smrti člana uže porodice, policijskom službeniku pripada jednokratna novčana pomoć u visini od devet obračunskih vrijednosti koeficijenta za obračun zarade zaposlenih u javnom sektoru.

U slučaju kad su dva ili više članova uže porodice policijski službenici, pravo na pomoć iz stava 3 ovog člana, ostvaruje samo jedan član porodice.

Užom porodicom, u smislu ovog zakona, smatraju se roditelj, usvojlac, staratelj, supružnik, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad).

Troškovi sahrane policijskog službenika

Član 139

Policijski službenik koji u obavljanju poslova ili povodom obavljanja poslova izgubi život, sahraniće se u mjestu koje odredi njegova porodica o trošku Ministarstva.

Troškovi iz stava 1 ovog člana su:

- 1) troškovi prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane;
- 2) putni troškovi za dva pratioca;
- 3) troškovi pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica poginulog nema grobno mjesto.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, porodici koju je policijski službenik izdržavao pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 24 neto zarade poginulog, ostvarene u posljednjem mjesecu.

Prava lica koje pruži pomoć policiji

Član 140

Lice koje pruži pomoć policiji ili policijskom službeniku i pri tome se povrijedi, razboli ili bude spriječeno za rad, a nije osigurano po drugom osnovu, za vrijeme liječenja ima sva prava iz zdravstvenog osiguranja, a za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja prouzrokovanog povredom i bolešću ima sva prava iz penzijskog osiguranja kao i policijski službenici.

Porodici lica koje prilikom pružanja pomoći Policiji ili policijskom službeniku izgubi život pripadaju troškovi iz člana 139 ovog zakona.

Novčana i druga prigodna pomoć

Član 141

Ministar može, prilikom obilježavanja Dana unutrašnjih poslova, dodijeliti novčanu pomoć i druge prigodne pomoći porodicama poginulih policijskih službenika i teško povrijeđenim policijskim službenicima, koji su stradali u obavljanju poslova ili povodom obavljanja poslova.

Vrste i način dodjele nagrada i priznanja

Član 142

Za ostvarene rezultate u obavljanju policijskih poslova, policijskim službenicima dodjeljuju se nagrade i priznanja.

Nagrade u smislu stava 1 ovog člana su:

- 1) godišnja nagrada,
- 2) prigodna nagrada, i
- 3) nagradno odsustvo sa rada u trajanju od pet radnih dana uz naknadu zarade.

Priznanja u smislu stava 1 ovog člana su poklon i zahvalnica.

Policijskom službeniku koji ostvari pravo na starosnu penziju u skladu sa zakonom, može se dodijeliti zaslužna značka i/ili trofejno kratkocijevno vatreno oružje

Izgled zahvalnice i zaslužne značke, vrste poklona, kao i način dodjele nagrade, priznanja, zaslužne značke i kratkocijevnog vatrene oružja propisuje Ministarstvo.

Zdravstvena zaštita

Član 143

Primarnu zdravstvenu zaštitu policijskih službenika vrši posebna organizaciona jedinica Ministarstva, u skladu sa zakonom.

U organizacionoj jedinici iz stava 1 ovog člana, mogu da se obavljaju poslovi pružanja stručne i tehničke pomoći policijskim službenicima u izvršavanju zadataka i poslova.

Radi ocjene zdravstvenog stanja za utvrđivanja posebne psihofizičke sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u zvanju policijskog službenika i utvrđivanja opšte zdravstvene i psihofizičke sposobnosti policijskog službenika za dalje obavljanje poslova, Ministarstvo može, uz saglasnost organa državne uprave za poslove zdravlja da obrazuje Komisiju (u daljem tekstu: Zdravstvena komisija).

Zdravstvenu zaštitu u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana ostvaruju i druga lica zaposlena u Ministarstvu.

Mjerila za utvrđivanje posebne psihofizičke sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u zvanju policijskog službenika na određenom radnom mjestu i psihofizičke sposobnosti policijskog službenika za dalje obavljanje poslova, kao i sastav i način rada zdravstvene komisije propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Obaveza provjere posebne psihofizičke sposobnosti

Član 144

Na obrazloženi predlog doktora medicine ili neposrednog rukovodioca, policijski službenik je dužan da se, u svrhu provjere posebne psihofizičke sposobnosti, podvrgne i vanrednom kontrolnom zdravstvenom pregledu.

Pružanje psihološke pomoći

Član 145

Policijskom službeniku i drugom zaposlenom u ministarstvu koji je u obavljanju policijskih poslova ili povodom obavljanja policijskih poslova, posredno ili neposredno učestvovao u traumatskom događaju ili drugoj visokostresnoj i kriznoj situaciji, pružice se psihološka pomoć u skladu sa propisom kojim se uređuje psihosocijalna zaštita zaposlenih u ministarstvu.

Pravo na psihološku pomoć može se omogućiti i članovima porodice lica iz stava 1 ovog člana.

Policijski službenik koji odbije psihološku pomoć može se uputiti na vanredni kontrolni zdravstveni pregled.

Privremena spriječenost za rad

Član 146

Policijskom službeniku u slučaju privremene spriječenosti za rad ne pripada mjesečna naknada za odvojeni život.

Raspoređivanje na drugo radno mjesto

Član 147

Policijski službenik može se privremeno ili trajno rasporediti na drugo radno mjesto čiji se poslovi vrše u istom zvanju kao poslovi radnog mjesta sa kojeg se policijski službenik raspoređuje.

Policijski službenik može se, zbog potreba rada, organizacije poslova ili racionalizacije troškova, privremeno rasporediti i na radno mjesto čiji se poslovi vrše u neposredno nižem

zvanju od zvanja koje policijski službenik posjeduje, pri čemu zadržava sva prava koja mu pripadaju na radnom mjestu sa kojeg je raspoređen.

Privremeno raspoređivanje traje najduže **godinu dana**, poslije čega **se** policijski službenik **ne** može **ponovo privremeno rasporediti u roku od dvije godine i ima pravo da se vrati** na radno mjesto na kojem je radio prije raspoređivanja.

U slučaju privremenog raspoređivanja, nije potrebna saglasnost policijskog službenika.

Prava policijskih službenika u slučaju privremenog raspoređivanja

Član 148

Policijskom službeniku koji je privremeno raspoređen na rad u drugo mjesto, udaljeno više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, pripada:

- 1) jednokratna novčana naknada u visini njegove prosječne zarade isplaćene u posljednja tri mjeseca prije raspoređivanja;
- 2) zarada ostvarena na ranijem radnom mjestu, ukoliko je to za njega povoljnije;
- 3) putni troškovi za posjetu porodici dva puta mjesečno, i
- 4) mjesečna naknada za odvojeni život.

Prava policijskih službenika u slučaju trajnog raspoređivanja

Član 149

Policijskom službeniku, koji je trajno raspoređen na rad u drugo mjesto, udaljeno više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, pripadaju putni i selidbeni troškovi prema priloženom računu i mjesečna naknada za odvojeni život.

Policijskom službeniku koji je, na lični zahtjev, trajno raspoređen ili je zasnovao radni odnos van mjesta prebivališta ne pripadaju troškovi iz stava 1 ovog člana.

Raspoređivanje na lični zahtjev

Član 150

Policijski službenik se na lični zahtjev može premjestiti na radno mjesto za koje ispunjava uslove kao i na radno mjesto za koje je propisan niži stepen stručne spreme ili niže policijsko zvanje.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

Član 151

Ministarstvo je dužno najmanje dva puta godišnje da objavi slobodna radna mjesta, radi popune tih radnih mjesta premještajem u skladu sa čl. 149 i 150 ovog zakona.

Radna mjesta iz stava 1 ovog člana, objavljuju se na oglasnoj tabli i sajtu ministarstva.

Molbu za premještaj policijski službenik podnosi direktoru u roku od 15 dana od dana objave slobodnih radnih mjesta .

O molbi iz stava 3 ovog člana, odlučuje direktor u roku od 30 dana od prijema molbe.

Reorganizacija

Član 152

Kad se zbog izmjene unutrašnje organizacije Ministarstva donosi novi ili vrši izmjena postojećeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, raspoređivanje policijskih službenika vrši se na radna mjesta koja odgovaraju njihovom nivou kvalifikacije obrazovanja i za koja ispunjavaju druge propisane uslove.

Prilikom raspoređivanja policijskih službenika iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir poslovi na kojima su ranije radili, a prednost imaju policijski službenici koji imaju bolje ocjene rada u posljednje tri godine.

VIII. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Vrste povreda službene dužnosti

Član 153

Policijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti.
Povrede službene dužnosti su lakše i teže.

Lakše povrede službene dužnosti

Član 154

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, lakše povrede službene dužnosti su:

- 1) nepropisno postupanje s povjerenim sredstvima za rad;
- 2) neuljudan odnos prema građanima i saradnicima za vrijeme rada;
- 3) nenošenje ili neuredno nošenje službene uniforme, oružja i opreme;
- 4) neuredan lični izgled.

Za povrede službene dužnosti iz stava 1 ovog člana, mogu se izreći disciplinske mjere:

- 1) pisana opomena;
- 2) novčana kazna u iznosu do 10% mjesečne zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena povreda službene dužnosti.

Rukovodilac organizacione jedinice u kojoj je raspoređen policijski službenik pokreće i vodi disciplinski postupak i izriče disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti.

Protiv rješenja o izrečenoj disciplinskoj mjeri iz stava 3 ovog člana, može se izjaviti žalba ministru, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Teže povrede službene dužnosti

Član 155

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, teže povrede službene dužnosti su:

- 1) davanje podataka neovlašćenim licima;
- 2) nepravilno ili nenamjensko korišćenje i raspolaganje povjerenim sredstvima;
- 3) preduzimanje ili nepreduzimanje bilo koje radnje kojom se onemogućava ili otežava funkcionisanje službe;
- 4) iznošenje neistinitih podataka o Ministarstvu;
- 5) odbijanje ili odlaganje izvršenja službenog naređenja, neizvršavanje službenog naređenja ili omalovažavanje naređenja neposrednog rukovodioca, nadležnog državnog tužioca ili lica koje rukovodi izvršenjem službenog zadatka, izdatog u vršenju ili povodom vršenja policijskih poslova;
- 6) samovoljno napuštanje radnog mjesta;
- 7) samovoljno napuštanje jedinice ili mjesta određenog za pripravnost;
- 8) izdavanje ili izvršavanje naređenja kojim se protivpravno ugrožava bezbjednost lica ili imovine;
- 9) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari;

10) svaka radnja, odnosno propuštanje radnje kojom se onemogućava, ometa ili otežava izvršavanje službenih zadataka;

11) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i radnji od strane neposrednog rukovodioca ili odgovornog policijskog službenika u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa podnijetom pritužbom ili prigovorom građanina na postupanje policijskog službenika;

12) ponašanje koje narušava odnose među službenicima, odnosno namještenicima;

13) gubljenje ili oštećenje oružja, tehnike, opreme ili sredstava sa kojima je policijski službenik zadužen ili ih koristi u obavljanju službenih zadataka;

14) nepreduzimanje mjera ili nepružanje pomoći, u okviru svojih službenih obaveza, drugim državnim organima;

15) protivpravno pribavljanje lične ili imovinske koristi za sebe ili drugog u vezi sa službom;

16) samostalno obavljanje privredne ili druge djelatnosti bez prethodno pribavljenog pisanog odobrenja ministra;

17) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo;

18) prikrivanje izvršenja teže povrede službenih dužnosti od strane neposrednog rukovodioca;

19) nepostupanje po usmenom ili pisanom zahtjevu policijskog službenika ovlašćenog za vršenje unutrašnje kontrole policije ili onemogućavanje ili ometanje obavljanja poslova unutrašnje kontrole policije;

20) nepodnošenje predloga za privremeno udaljenje;

21) davanje izjava i saopštenja bez odobrenja ministra ili lica koje on ovlasti;

22) nepodvrgavanje vanrednom kontrolnom zdravstvenom pregledu;

23) odbijanje ili izbjegavanje obaveza vezanih uz profesionalnu obuku i usavršavanje;

24) nedostavljanje izvještaja u skladu sa propisom kojim se uređuju mjere za sprječavanje korupcije;

25) davanje netačnih podataka u izvještaju iz tačke 24 ovog člana;

26) svaki vid korupcije;

27) nepostupanje po pisanom zahtjevu službenika Ministarstva nadležnog za organizovanje i sprovođenje kontrole i nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada policijskih službenika; i

28) onemogućavanje ili ometanje u radu službenika Ministarstva nadležnog za organizovanje i sprovođenje kontrole i nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada policijskih službenika.

Za povrede službene dužnosti iz stava 1 ovog člana mogu se izreći disciplinske mjere:

1) novčana kazna u iznosu od 20% do 40% mjesečne zarade isplaćene za mjesec u kojem je učinjena povreda službene dužnosti, za period od dva do šest mjeseci;

2) nemogućnost sticanja višeg zvanja u periodu od dvije do četiri godine;

3) raspoređivanje na drugo radno mjesto za koje je predviđeno neposredno niže zvanje, na vrijeme od jedne do dvije godine;

4) uslovni prestanak radnog odnosa;

5) prestanak radnog odnosa.

Policijskom službeniku se obavezno izriče mjera prestanak radnog odnosa iz stava 2 tačka 5 ovog člana, ako bude proglašen odgovornim za težu povredu službene dužnosti sa elementima korupcije.

Disciplinska mjera iz stava 2 tačka 4 ovog člana, izriče se na period od jedne do dvije godine, pri čemu se mjera neće izvršiti ako policijski službenik u tom roku ne učini novu povredu službene dužnosti.

Disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti pokreće disciplinski tužilac.

Za povredu službene dužnosti policijskom službeniku se može izreći samo jedna disciplinska mjera za jednu povredu službene dužnosti.

Disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti izriče ministar.

Protiv rješenja o izrečenoj disciplinskoj mjeri iz stava 2 ovog člana, može se izjaviti žalba Komisiji za žalbe u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Organi disciplinskog postupka za teže povrede službene dužnosti

Član 156

Organi disciplinskog postupka za teže povrede službene dužnosti su: disciplinski tužilac i disciplinska komisija.

Disciplinski tužilac je inokosni organ, ovlašćen od strane ministra, koji pokreće disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti.

Disciplinska komisija je zborni organ kome se preko, disciplinskog tužioca na zahtjev dostavlja zaključak o pokretanju disciplinskog postupka sa spisima predmeta.

Disciplinska komisija se sastoji od predsjednika i deset članova, koje imenuje ministar.

Disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti vodi vijeće disciplinske komisije sastavljeno od predsjednika i dva člana, koje određuje ministar, na predlog predsjednika disciplinske komisije.

Hitnost i javnost disciplinskog postupka

Član 157

Disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti je hitan i javan.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, javnost se može isključiti ukoliko to zahtijeva potreba čuvanja podataka označenih stepenom tajnosti ili iz drugih opravdanih razloga.

Pravo na odbranu

Član 158

Policijski službenik može da se brani sam, preko advokata, zastupnika ili predstavnika sindikata.

Policijski službenik može u toku čitavog postupka angažovati branioca.

U disciplinskom postupku za teže povrede službene dužnosti disciplinski organ je dužan da omogući učešće predstavnika sindikata.

U cilju pripreme odbrane policijskom službeniku će se dostaviti sva dokumentacija koja se tiče vođenja disciplinskog postupka najkasnije osam dana prije održavanja ročišta.

Pravna kvalifikacija i činjenični opis

Član 159

Disciplinska komisija nije vezana za pravnu kvalifikaciju povrede službene dužnosti ali je vezana za činjenični opis povrede službene dužnosti.

Akt o disciplinskoj odgovornosti

Član 160

Disciplinski postupak, način rada organa za pokretanje, vođenje i odlučivanje, kao i način vođenja evidencije o izrečenim disciplinskim mjerama bliže će se urediti aktom Ministarstva.

Privremeno udaljenje

Član 161

Policijski službenik biće privremeno udaljen sa rada:

1) ako je zatečen u vršenju teže povrede službene dužnosti za koju je propisano izricanje mjere prestanak radnog odnosa, do okončanja disciplinskog postupka;

2) za vrijeme trajanja pritvora;

3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela sa elementima korupcije ili krivičnog djela učinjenog na radu ili u vezi sa radom, do okončanja krivičnog postupka.

Policijski službenik može biti privremeno udaljen sa rada i kad je protiv njega pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti ili disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesu, odnosno ugledu Ministarstva ili Policije ili ometalo tok disciplinskog postupka.

Policijski službenik može biti privremeno udaljen sa rada i prije pokretanja krivičnog postupka kad je donijeta naredba o sprovođenju istrage protiv njega za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesu, odnosno ugledu Ministarstva ili Policije.

Policijski službenik može biti privremeno udaljen sa rada i prije pokretanja disciplinskog postupka pisanim nalogom rukovodioca organizacione jedinice ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesu, odnosno ugledu Ministarstva ili Policije.

Ministar će u roku od 8 dana donijeti rješenje o privremenom udaljenju iz stava 4 ovog člana.

Ukoliko ministar u roku iz stava 5 ovog člana ne donese rješenje o privremenom udaljenju smatraće se da je zahtjev odbijen.

Predlog za privremeno udaljenje

Član 162

Neposredni rukovodilac je dužan da podnese obrazloženi predlog za privremeno udaljenje sa rada policijskog službenika, ukoliko je ispunjen neki od uslova za privremeno udaljenje iz člana 161 ovog zakona.

Policijskom službeniku koji je privremeno udaljen sa rada oduzima se službena značka, službena legitimacija, oružje i druga oprema koja mu je povjerena za vršenje poslova, dok privremeno udaljenje traje.

Naknada zarade i refundacija naknade zarade za vrijeme privremenog udaljenja

Član 163

Za vrijeme privremenog udaljenja sa rada policijski službenik ima pravo na naknadu zarade u visini 60% zarade, a ako izdržava porodicu u visini 80% zarade koju je ostvario u mjesecu prije privremenog udaljenja sa rada.

Policijskom službeniku vraća se neisplaćeni dio zarade sa zateznim kamatama, ako je:

1) krivični, odnosno disciplinski postupak obustavljen;

2) pravosnažnom odlukom u krivičnom, odnosno u disciplinskom postupku oslobođen od odgovornosti.

Naknada zarade za vrijeme pritvora isplaćuje se na teret organa koji je naredio pritvor.

Organ koji je donio rješenje o pritvoru dužan je da o tome, u roku od tri dana, obavijesti Ministarstvo.

Zahtjev za refundaciju, na ime visine naknade zarade, za vrijeme za koje se policijski službenik nalazi u pritvoru i doprinosa i poreza uračunatih u tu zaradu podnosi Ministarstvo organu koji je donio rješenje o pritvoru.

Prestanak radnog odnosa po sili zakona

Član 164

Pored slučajeva prestanka radnog odnosa propisanih opštim propisima o državnim službenicima i namještenicima i opštim propisima o radu, policijskom službeniku prestaje radni odnos, ako je:

1) prilikom zapošljavanja ili u toku rada utvrđeno da je dao lažne podatke o ispunjavanju uslova iz člana 119 ovog zakona;

2) osuđen pravosnažnom presudom na безусловnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili **bezuslovno osuđen za krivično djelo koje u smislu ovog zakona predstavlja bezbjednosnu smetnju**, danom dostavljanja pravosnažne presude Ministarstvu;

3) izrečeno pet disciplinskih mjera za lakše povrede službene dužnosti, odnosno dvije disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti, u periodu od jedne kalendarske godine.

4) ustanovljeno da više nema posebnu psiho-fizičku sposobnost, shodno zakonu.

Žalba

Član 165

Žalba na rješenje o raspoređivanju, izrečenoj disciplinskoj mjeri i privremenom udaljenju sa rada policijskog službenika ne odlaže izvršenje rješenja.

Prestanak radnog odnosa na lični zahtjev

Član 166

Izuzetno od uslova propisanih Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, policijski službenik kojem na lični zahtjev i uz saglasnost ministra radni odnos prestane do **31. decembra 2020. godine**, ima pravo na starosnu penziju, ukoliko navršši najmanje **50 godina života i 30 godina staža osiguranja**.

Policijskom službeniku iz stava 1 ovog člana, starosna penzija se određuje na način propisan Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u cijeloj kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na starosnu penziju.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana, nema pravo na otpremninu u skladu sa propisom kojim se uređuju način utvrđivanja i ostvarivanja prava na zaradu, naknadu zarade i druga primanja zaposlenih u javnom sektoru .

Iznos starosne penzije određen prema stavu 2 ovog člana, uvećava se za 20%, s tim što ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i usklađivanja starosne penzije koja pripada prema ovom članu, primjenjuju se odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

IX. ORGANIZACIJA RADA

Radno vrijeme

Član 167

Policija je organizovana tako da se policijski poslovi obavljaju 24 časa dnevno.

Radni dan, po pravilu, traje osam časova.

Radna nedelja traje pet radnih dana odnosno 40 časova.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, za pojedine policijske službenike, u zavisnosti od potreba službe, i skladu sa lokalnim prilikama, odnosno kad se rad obavlja u smjenama, noću ili kad priroda posla i organizacija rada to zahtijeva, ministar može propisati i drugačiju organizaciju rada.

Poseban raspored rada

Član 168

Policijski službenik dužan je u obavljanju policijskih poslova da radi po posebnom rasporedu rada (dnevnom ili nedjeljnom) koji određuje neposredni rukovodilac.

Neposredni rukovodilac iz stava 1 ovog člana, dužan je da obavijesti policijskog službenika o rasporedu i promjeni rasporeda radnog vremena najmanje 24 sata pre promjene rasporeda radnog vremena.

Poseban raspored rada u smislu stava 1 ovog člana podrazumijeva:

- 1) rad u smjenama;
- 2) rad u turnusu;
- 3) rad subotama, nedjeljama, praznicima i drugim neradnim danima;
- 4) rad noću;
- 5) prekovremeni rad;
- 6) pripravnost za rad.

Rad u smjeni, odnosno obavljanje posla naizmjenično u periodima prijepodnevnog (prva smjena), poslepodnevnog (druga smjena) i noćnog dijela dana (treća smjena), u smislu ovog zakona, podrazumijeva redovan radni period gdje zaposleni u toku kalendarskog mjeseca, u okviru redovnog mjesečnog fonda radnih sati, svoj posao obavlja naizmjenično u jednom od navedenih osmočasovnih perioda dana (u prvoj, drugoj ili trećoj osmočasovnoj smjeni), a na radnom mjestu za koje je određeno da se radna aktivnost vrši punih 24 časa.

Rad u turnusu, u smislu ovog zakona, podrazumijeva redovan radni period gdje policijski službenik u toku kalendarskog mjeseca, u okviru redovnog mjesečnog fonda radnih sati, svoj posao obavlja naizmjenično u periodima dužim ili kraćim od osam časova, a na radnom mjestu za koje je određeno da se radna aktivnost vrši punih 24 časa (12 - 24 – 12 - 48 ili sl.).

Rad noću, u smislu ovog zakona, podrazumijeva redovan radni period gde policijski službenik u toku kalendarskog mjeseca, u okviru redovnog mjesečnog fonda radnih sati, svoj posao obavlja u vremenu od 22 časa do 6 časova narednog dana.

Prekovremeni rad

Član 169

Prekovremeni rad, u smislu ovog zakona, podrazumijeva rad duži od punog radnog vremena u slučaju više sile, iznenadnog povećanja obima posla i u drugim slučajevima kada je neophodno da se u određenom roku završi posao koji nije planiran.

Policijski službenik, po pravilu, ne može da radi duže od 12 časova dnevno, uključujući i prekovremeni rad, pri čemu sam prekovremeni rad ne može da traje duže od osam sati nedeljno.

Ako policijski službenik provede na radu neprekidnih 12 časova dnevno, prekovremeni rad može trajati najduže do okončanja započetog posla, a maksimalno do dodatnih četiri sata nedeljno prekovremenog rada.

U slučaju saglasnosti neposrednog rukovodioca i policijskog službenika i u obostranom dogovoru oko rasporeda radnog vremena, prekovremeni časovi mogu se tromjesečno obračunati kao slobodni časovi u odnosu 1:2, koji se mogu iskoristiti najkasnije u roku od šest meseci od proteka tromjesečja u kome su utvrđeni.

Rukovodilac je dužan da u slučaju prekovremenog rada obezbijedi policijskom službeniku prevoz, odnosno naknadi troškove prevoza od mjesta stanovanja do mjesta obavljanja prekovremenog rada i obratno.

Pripravnost

Član 170

Policijski službenik u obavezi je da bude pripravan kad okolnosti posla i zadataka to zahtevaju.

Pripravnost za rad, u smislu ovog zakona, podrazumijeva stanje spremnosti policijskog službenika da se odazove na poziv neposrednog rukovodioca ili lica ovlašćenog za poziv za dolazak na rad.

Pripravnost za rad iz stava 2 ovog člana ne predstavlja radno vrijeme u smislu člana 167 stav 2 ovog zakona.

Rad policijskog službenika koji je iz pripravnosti pozvan i koji obavi posao ili zadatak zbog kojeg je pozvan, računa se kao prekovremeni rad.

Preraspodjela radnog vremena

Član 171

Neposredni rukovodilac može da izvrši preraspodjelu radnog vremena kada to zahtijeva priroda djelatnosti, organizacija rada, **potrebe policijskog službenika**, bolje korišćenje sredstava rada, racionalnije korišćenje radnog vremena i izvršenje određenog službenog zadatka u utvrđenim rokovima.

Policijskom službeniku koji radi po posebnom rasporedu radnog vremena u smislu ovog zakona, korišćenje nedjeljnog odmora može se odrediti na drugi način i u drugom periodu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana policijskom službeniku obezbijediće se dnevni i nedjeljni odmor u obimu utvrđenom zakonom, u roku koji ne može da bude duži od 30 dana.

Preraspodjela radnog vremena vrši se u skladu sa propisima o radu.

Odmor u toku dnevnog rada

Član 172

Policijski službenik koji radi u redovnom režimu radnog vremena ima pravo na odmor u toku dnevnog rada u trajanju od 30 minuta.

Policijski službenik koji radi najmanje deset časova dnevno, ima pravo na odmor u toku rada u trajanju od 45 minuta.

Odmor iz st. 1 i 2 ovog člana ne može da se koristi na početku i na kraju radnog vremena.

Vrijeme odmora iz st. 1 i 2 ovog člana uračunava se u radno vrijeme.

Odmor iz st. 1 i 2 ovog člana organizuje se na način kojim se obezbjeđuje da se rad ne prekida, ako priroda posla ne dozvoljava prekid rada, kao i ako se radi sa strankama.

Neposredni rukovodilac dužan je da prilikom organizacije noćnog rada i rada u smjenama policijskim službenicima osigura dnevni odmor od najmanje 12 časova neprekidno.

Kada je policijske poslove potrebno obavljati u neprekidnom trajanju, redovno radno vrijeme policijskih službenika koji obavljaju takve poslove može trajati duže od osam časova u periodu od 24 časa, ali ne duže od 12 časova.

Evidencija o rasporedu rada i način određivanja rada po posebnom rasporedu

Član 173

O rasporedu rada policijskih službenika vodi se evidencija.

Način na koji se policijskom službeniku određuje rad po posebnom rasporedu propisuje ministar.

Rad duži od punog radnog vremena, odnosno prekovremenog rada

Član 174

Izuzetno, zaposleni, a naročito policijski službenik dužan je da po nalogu nadležnog rukovodioca poslove obavlja i duže od punog radnog vremena odnosno vremena utvrđenog za prekovremeni rad, ako je to neophodno za uspješno i pravovremeno obavljanje posla, kojim se obezbjeđuje neposredna zaštita života i zdravlja fizičkih lica ili zaštita imovine velike vrijednosti ili šticećenog objekta, i ako zaposleni odnosno policijski službenik na to pristane, a najduže dok ne prestane neposredno ugrožavanje odnosno dok mu se ne obezbijedi zamjena.

X. KONTROLA RADA POLICIJE

Vrste kontrole

Član 175

Kontrola rada policije obezbjeđuje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom.

1. Parlamentarna kontrola

Način vršenja parlamentarne kontrole

Član 176

Parlamentarna kontrola rada policije vrši se na način propisan posebnim zakonom.

2. Građanska kontrola

Savjet za građansku kontrolu rada policije

Član 177

Građansku kontrolu policije vrši Savjet za građansku kontrolu rada policije (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet je tijelo koje ocjenjuje primjenu policijskih ovlaštenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda.

Savjetu se mogu obraćati građani i policijski službenici.

Savjet se sastoji od pet članova od kojih po jednog imenuju: Advokatska komora Crne Gore, Ljekarska komora Crne Gore, Udruženje pravnika Crne Gore, Univerzitet Crne Gore i nevladine organizacije koje se bave ljudskim pravima.

Predsjednik Savjeta bira se većinom glasova od ukupnog broja.

Mandat članova Savjeta traje pet godina.

Predsjednik Skupštine pokreće postupak imenovanja članova Savjeta upućivanjem javnog poziva subjektima ovlaštenim za imenovanje iz stava 4 ovog člana.

Skupština konstatuje završetak postupka imenovanja članova Savjeta.

Članovi Savjeta ne mogu biti članovi političke partije, niti politički djelovati.

Rad Savjeta je javan.

Savjet donosi poslovnik o bližem načinu rada, odlučivanju i drugim pitanjima od značaja za rad Savjeta.

Policija je dužna da, na zahtjev Savjeta, pruži potrebne informacije i obavještenja u vezi sa primjenom policijskih ovlaštenja.

Stručne poslove za rad Savjeta obavlja Služba Skupštine.

Ocjene, preporuke i izvještaj Savjeta

Akti koje donosi Savjet

Član 178

Savjet daje ocjene, preporuke i zaključke koji se dostavljaju ministru.

Ministar je dužan da o preduzetim mjerama i radnjama, u vezi sa stavom 1 ovog člana, obavijesti Savjet.

3. Unutrašnja kontrola

Organ koji vrši unutrašnju kontrolu

Član 179

Unutrašnju kontrolu policije vrši posebna organizaciona jedinica Ministarstva.

Poslovi unutrašnje kontrole

Član 180

Poslovi unutrašnje kontrole su: **preduzimanje preventivnih i operativnih mjera i radnji u skladu sa zakonom na otkrivanju i suzbijanju krivičnih dijela korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja, kao i drugih krivičnih djela policijskih službenika, izvršenih na radu ili u vezi sa radom**, kontrola zakonitosti vršenja policijskih poslova, a naročito u pogledu poštovanja i zaštite ljudskih prava prilikom izvršavanja policijskih zadataka i primjeni policijskih ovlaštenja; sprovođenje postupka kontraobavještajne zaštite i druge kontrole od značaja za efikasan i zakonit rad.

Policijski službenik ovlašten za vršenje unutrašnje kontrole policije

Član 181

Unutrašnju kontrolu rada policije vrši policijski službenik ovlašten za vršenje unutrašnje kontrole policije (u daljem tekstu: ovlašćeni službenik).

Ovlašćenom službeniku radi dokazivanja svojstva izdaje se službena značka i službena legitimacija.

Sadržinu i obrazac službene legitimacije i izgled službene značke, propisuje Ministarstvo.

Postupanje ovlašćenog službenika

Član 182

Ovlašćeni službenik u vršenju poslova unutrašnje kontrole, postupa:

- 1) po sopstvenoj inicijativi;
- 2) na osnovu prikupljenih obavještenja i drugih saznanja;
- 3) na osnovu prijedloga, pritužbi i predstavki fizičkih i pravnih lica i policijskih službenika;
- 4) **po žalbi iz člana 27 stav 4 ovog zakona;**
- 5) na osnovu prijedloga i zaključka nadležnog odbora Skupštine;
- 6) na osnovu preporuka Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, i
- 7) na osnovu analize ocjena i preporuka Savjeta.

O svim slučajevima preduzimanja ili propuštanja akcija policije za koje se u postupku unutrašnje kontrole utvrdi da su suprotne zakonu, blagovremeno se u pisanom obliku obavještava ministar.

Ovlašćenja, prava i dužnosti ovlašćenog službenika

Član 183

Ovlašćeni službenik, osim primjene policijskih ovlašćenja propisanih ovim i drugim zakonom, u vršenju unutrašnje kontrole, ovlašćen je i da:

- 1) ostvari uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka koje u skladu sa svojim nadležnostima pribavlja, sačinjava ili izdaje policija;
- 2) uzme izjave od policijskih službenika, oštećenih lica i građana;
- 3) zahtijeva od policije i policijskih službenika dostavljanje drugih podataka i informacija iz njihove nadležnosti koji su potrebni za vršenje unutrašnje kontrole;
- 4) izvrši uvid u službene prostorije koje policija koristi u svom radu;
- 5) zahtijeva ateste i tehničke i druge podatke o tehničkim sredstvima koja koristi policija kao i dokaze o osposobljenosti policijskih službenika za upotrebu tehničkih i drugih sredstava koja koriste u svom radu.

Policijski službenik je dužan da ovlašćenom službeniku omogući vršenje kontrole i da mu pri tom pruži potrebnu stručnu i drugu pomoć.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole, ovlašćeni službenik ne smije uticati na tok pojedinih akcija policije ili na drugi način ometati rad ili ugroziti povjerljivost policijske akcije.

Policijski službenik može da privremeno, do odluke ministra, ali ne duže od 24 časa, odbije da stavi na uvid dokumentaciju, odnosno onemogući pregled prostorija i dostavljanje određenih podataka i informacija, ako postoji opasnost da bi vršenje unutrašnje kontrole policije onemogućilo ili bitno otežalo primjenu policijskih ovlašćenja propisanih ovim ili drugim zakonom, ili izazvalo ugrožavanje života i zdravlja lica koja ih primjenjuju.

Pisani izvještaj

Član 184

U vršenju unutrašnje kontrole policije, ovlašćeni službenik preduzima potrebne radnje, utvrđuje činjenično stanje, prikuplja dokaze i o tome sačinjava pisani izvještaj.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, sadrži i prijedlog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, kao i prijedlog za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja odgovornosti.

Godišnji izvještaj Član 185

Godišnji izvještaj o radu unutrašnje kontrole, dostavlja se jednom godišnje ministru.

XI. MEĐUNARODNA SARADNJA I POLICIJSKI PREDSTAVNICI

Međunarodna saradnja Član 186

Ministarstvo saraduje sa nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama i institucijama, u skladu sa potvrđenim i zaključenim međunarodnim ugovorima.

Policija, na operativnom nivou saraduje sa policijskim službama drugih država i međunarodnim policijskim organizacijama, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima i principom uzajamnosti.

U okviru saradnje iz stava 2 ovog člana policija može da, u skladu sa zakonom, razmjenjuje podatke i obavještenja, preuzima zajednički utvrđene mjere protiv terorizma, organizovanog kriminala, ilegalnih migracija i drugih oblika međunarodnog kriminala i narušavanja bezbjednosti granice, kao i da obavlja određene policijske poslove u inostranstvu, u saradnji sa policijama drugih država.

Na zahtjev međunarodnih organizacija ili na osnovu međunarodnih ugovora čija je članica ili potpisnica Crna Gora, policija može da učestvuje u izvršavanju policijskih ili drugih mirnodopskih zadataka.

O upotrebi policije za izvršavanje zadataka iz stava 4 ovog člana, odlučuje Vlada, na prijedlog ministra.

Policijski predstavnici Član 187

Policijski službenik može biti upućen na rad u inostranstvo u svojstvu policijskog oficira za vezu i policijskog atašea (u daljem tekstu: policijski predstavnici).

Policijske predstavnike postavlja Vlada na prijedlog ministra.

Policijski predstavnici imaju diplomatski status, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Diplomatski status policijskih predstavnika, bliže se uređuju sporazumom između ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ministarstva.

Uslove i način izbora policijskog predstavnika koji se upućuje na rad u inostranstvo i njegova prava i obaveze utvrđuje Vlada.

XII. FINANSIRANJE

Sredstva za posebne operativne potrebe Član 188

Za isplatu troškova i nagrada licima za postupanje i učestvovanje u primjeni mjera koje su odobrene na osnovu ovog zakona i zakona kojim se uređuje krivični postupak određuju se namjenska finansijska sredstva, u okviru budžeta, prema finansijskom planu Ministarstva.

Za novčana sredstva iz stava 1 ovog člana ne plaćaju se doprinosi i porezi.

Postupak nabavke sredstava za posebne operativne potrebe je povjerljivog karaktera, za koje se ne primjenjuju propisi javnih nabavki.

Vrstu opreme, način i postupak sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 189

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za donošenje akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji

Član 190

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, u skladu sa ovim zakonom, donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom stupanja na snagu ovog zakona zaposleni nastavljaju da rade na istim radnim mjestima i zadržavaju zvanja i zarade prema dosadašnjim propisima i drugim aktima.

Prestanak važenja

Član 191

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list CG", br. 44/12, 36/13 i 1/15) osim čl. 44 do 49 koji će se primjenjivati do stupanja na snagu propisa kojim će se urediti evidencije koje vodi Policija.

Stupanje na snagu

Član 193

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".